

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκθέσεις περιόδου 1989 - 1994

ΑΝΑΛΥΤΗΣ Μηνάς
Δρ Οικονομολόγος

ΑΘΗΝΑ 2000

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

**ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Εκθέσεις περιόδου 1989 -1994

ΑΝΑΛΥΤΗΣ Μηνάς
Δρ Οικονομολόγος

ΑΘΗΝΑ 2000

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Εκθέσεις περιόδου 1989 -1994

ISBN 960 -7678 -21 -9

Α' Έκδοση: Δεκέμβριος 1998

1η Ανατύπωση: Αύγουστος 2000

Copyright © Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας

Λιοσίων 143 και Θειρσίου 6, 10445 ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: (01) 82 00100

Fax: (01) 82 00 222 - 8813 270

Email: info@elinyae.gr

Internet: <http://www.elinyae.gr>

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ • ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΠΩΛΗΣΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος : • Κρητικός Αλέξανδρος *

Αντιπρόεδροι : • Πολίτης Δημήτριος (ΓΣΕΕ)

• Σκιαδάς Αλέξανδρος (ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ)

Μέλη : • Αγοργιανίτης Ευάγγελος (ΓΣΕΕ)

• Μπαλωμένος Δημήτριος (ΕΣΕΕ)

• Παπαδόπουλος Γεράσιμος (ΓΣΕΕ)

• Παπαναγιώτου Γεώργιος (ΓΣΕΕ)

• Τσαμουσόπουλος Ηλίας (ΣΕΒ)

• Χαμπηλομάτης Γεώργιος (ΓΣΕΒΕΕ)

---

* έως 31-12-1997

Η παρούσα εργασία και η έκδοση της, χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας (Δράση 3.3.1.) του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, στα πλαίσια του έργου «Ενίσχυση του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.». Τη διεύθυνση του έργου έχει ο Χρήστος Ιωάννου, Δρ. Οικονομολόγος, Γενικός Διευθυντής του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Η υλοποίηση της έκδοσης έγινε από το Κέντρο Τεκμηρίωσης -Πληροφόρησης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η συγγραφή αυτής της εργασίας ολοκληρώθηκε στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Έρευνας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Θα επιθυμούσα καταρχάς να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες στον Γενικό Διευθυντή του Ινστιτούτου Δρ. Χρ. Ιωάννου για την φιλοξενία της εργασίας μου στην εκδοτική σειρά με τίτλο: Θέματα Τεκμηρίωσης Πληροφόρησης.

Θερμές ευχαριστίες επίσης στην Γραμματέα του Κέντρου Εφαρμοσμένης Έρευνας Κυρία **Λέλα Ντάνη**, για την ιδιαίτερη επιμέλεια και υπομονή κατά τη δακτυλογράφηση του χειρόγραφου, παρά τις όποιες τεχνικές αντιξοότητες και απρόβλεπτες καταστάσεις.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο κύριος Αναλυτής Μηνάς
είναι Διδάκτωρ Οικονομολόγος
του Πανεπιστήμιου Poitiers
της Γαλλίας. Εργάστηκε
στο ΕΛΚΕΠΑ στον τομέα
οικονομικών και κοινωνικών
μελετών, ως ειδικός επιστήμονας
του Υπουργείου Εργασίας και
ως επιστημονικός συνεργάτης
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σήμερα η Ευρώπη βρίσκεται σ' ένα μεταβατικό στάδιο. Εκείνο το πρότυπο της βιομηχανικής εποχής που κυριάρχησε κατά το παρελθόν σταδιακά συρρικνώνεται αφήνοντας τη θέση του σε κάτι νέο, στα πλαίσια του οποίου ακόμη και η ίδια η εργασία μεταλλάσσεται.

Θεωρεί λοιπόν ο γνωστός Γάλλος κοινωνιολόγος της εργασίας Andre Gorz, ότι οδεύουμε σίγουρα σε μια καινούργια μορφή επιχείρηση χωρίς μισθωτούς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η επιχείρηση μεταμορφώνεται σ' ένα αυτορυθμιζόμενο δικτυακό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό αλληλοσυνδεόμενων μονάδων μικρού μεγέθους. Πολλές από αυτές τις μονάδες αποτελούν ατομικές επιχειρήσεις άυλου κεφαλαίου, υψηλής όμως διανοητικής προστιθέμενης αξίας.

Για να επιτύχει όμως η Ευρώπη τη μετάβαση της στην μεταβιομηχανική εποχή και για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις του αναδυόμενου κοινωνικοοικονομικού προτύπου οφείλει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα ώστε να καταστήσει την οικονομία της ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτός όμως ο στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί εις βάρος της κοινωνικής προόδου και αυτό γιατί οικονομική και κοινωνική πρόοδο πρέπει να συμβαδίζουν. Στη βάση αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει "να προωθεί την εναρμονισμένη και ισόρροπη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων σαν σύνολο, την αειφόρο και μη πληθωρική ανάπτυξη με σεβασμό για το περιβάλλον, τη μεγάλου βαθμού σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων, τα υψηλά επίπεδα απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, την άνοδο του επιπέδου και της ποιότητας ζωής, την οικονομική και κοινωνική συνοχή καθώς και την αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών μελών" (Άρθρο G2 της Σύμβασης περί Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1992).

Αναγνωρίζεται λοιπόν ρητά ότι η επανάκτηση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας πρέπει να συμβαδίζει με την κοινωνική πρόοδο, γεγονός που επιβεβαιώθηκε για άλλη μια φορά τον Νοέμβριο του 1993, όπου η Επιτροπή προώθησε την πράσινη Βίβλο για την ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική. Αυτή η αρχή ισχύει ιδιαίτερα σε ο,τι αφορά την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας, σ' έναν τομέα όπου παρόλη την πρόοδο που ση-

μειώθηκε και στις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από όλους τους ενδιαφερόμενους, τόσο ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων όσο και η συχνότητα εμφάνισης επαγγελματικών ασθενειών παραμένουν ακόμη σε υψηλά επίπεδα, με κόστος που απειλεί την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και που σαφώς πρέπει να μειωθεί με τη δημιουργία ενός καλού περιβάλλοντος εργασίας, όπου ο κάθε εργαζόμενος θα απολαμβάνει ικανοποιητικές συνθήκες προστασίας της υγείας και της ασφάλειας.

Η παρούσα εργασία αποτελείται από τρία μέρη:

Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται συνοπτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ο τρόπος λειτουργίας των κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Στη συνέχεια αναλύεται ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στα πλαίσια της οποίας εκπονήθηκαν οι Εκθέσεις.

Στο δεύτερο μέρος γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των Εκθέσεων για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων αναφέροντας το έγγραφο της Συνεδρίασης, το όνομα του Εισηγητή, το τίτλο της Έκθεσης και τέλος το (τα) έγγραφα της Επιτροπής, πάνω στα οποία βασίστηκαν οι Εκθέσεις.

Τέλος στο τρίτο μέρος επιχειρείται μια ανασκόπηση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγιεινή και την ασφάλεια κατά την εργασία μετά την εφαρμογή της Ενιαίας Πράξης, πολιτική που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΜΕΡΟΣ Α	13
"Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ο τρόπος λειτουργίας των Επιτροπών"	15
"Ο ρόλος της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων"	21
ΜΕΡΟΣ Β	27
"Το έργο της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων (1989-1994) για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων"	29
ΜΕΡΟΣ Γ	61
"Ανασκόπηση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων"	63
Συνολικές εκτιμήσεις	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77

ΜΕΡΟΣ Α'

**"ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ"**

**"Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ"**

"Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ο τρόπος λειτουργίας των Επιτροπών"

Μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1993, οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθορίζοντα από την ιδρυτική Συνθήκη της Ρώμης της 25ης Μαρτίου 1957 αλλά και την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιουλίου του 1987, τροποποιώντας την Συνθήκη της Ρώμης. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχαν περιοριστεί στην διατύπωση γνώμης επί ορισμένων προτάσεων της Επιτροπής. Ο ρόλος του λοιπόν ήταν καθαρά συμβουλευτικός χωρίς ουσιαστική νομοθετική εξουσία. Απλά και μόνο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδοτούσε επί των κειμένων που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς το Συμβούλιο να υποχρεούται να λάβει υπόψη του την γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια λήψης της απόφασης.

Τόσο η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, του 1986 όσο και η μετέπειτα Συνθήκη του Μάαστριχ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενίσχυσαν σημαντικά τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδιαίτερα στον νομοθετικό τομέα καθιστώντας το επίκεντρο του "θεσμικού τριγώνου" το οποίο σχηματίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών. Ειδικότερα, με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και με την θέσπιση της διαδικασίας της συνεργασίας εξασφαλίστηκε η πληρέστερη συμμετοχή των ευρωβουλευτών στην εκπόνηση της κοινοτικής νομοθεσίας.

Με την Συνθήκη του Μάαστριχ θεσπίστηκε η διαδικασία της συναπόφασης, η οποία προβλέπει την έγκριση κοινών πράξεων του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η διαδικασία της συναπόφασης καθιστά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συννομοθέτη, διότι τα δύο αυτά θεσμικά όργανα καθίστανται πλέον ισότιμα. Έτσι κανένα πλέον κείμενο δεν μπορεί να εγκριθεί χωρίς τη ρητή συμφωνία Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αποτελεί λοιπόν μια πολύ σημαντική εξέλιξη γιατί με την επιρροή του τελευταίου στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, λόγω του μεγαλύτερου αριθμού ενσωμάτωσης κοινοβουλευτικών τροπολογιών στην κοινοτική νομοθεσία, η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται πλέον πιο κοντά στους πολίτες. Φαίνεται λοιπόν ότι χάρις στην διαδικασία της συναπόφασης το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εργάζονται από κοινού για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Jose Maria GIL-ROBLES "η συναπόφαση αποτελεί ένα από τα χρησιμότερα εργαλεία για να προασπίσουμε τα συμφέροντα των πολιτών τους οποίους αντιπροσωπεύουμε".

Πριν από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση επί μία εβδομάδα κάθε μήνα, στο Στρασβούργο της Γαλλίας, γίνεται προετοιμασία των εργασιών της Ολομέλειας από τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές Επιτροπές που συνεδριάζουν στις Βρυξέλλες. Στα πλαίσια της λειτουργίας τους προετοιμάζονται οι Σύνοδοι της Ολομέλειας και γίνεται εξαντλητική και εις βάθος ανάλυση και ανταλλαγή απόψεων επί των θεμάτων που συζητούνται εκεί. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές είναι συνεπώς από τα σημαντικότερα επίπεδα εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όλα σχεδόν τα θέματα που έρχονται στην Ολομέλεια έχουν προηγουμένως εξετασθεί και προετοιμασθεί στο επίπεδο των Επιτροπών: εκθέσεις, προτάσεις ψηφισμάτων, γνωμοδοτήσεις, συμπεράσματα και άλλα.

Σήμερα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχουν 20 μόνιμες κοινοβουλευτικές Επιτροπές:

Επιτροπή εξωτερικών σχέσεων ασφάλειας και αμυντικής πολιτικής.

Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου.

Επιτροπή Προϋπολογισμών.

Επιτροπή Οικονομικής Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής.

Επιτροπή Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας.

Επιτροπή Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων.

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων και Δικαιωμάτων των Πολιτών.

Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και Απασχόλησης.

Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής.

Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού.

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών.

Επιτροπή Πολιτισμού, Νεότητας, Παιδείας και Μέσων Ενημέρωσης.

Επιτροπή Ανάπτυξης και Συνεργασίας.

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών και Εσωτερικών Υποθέσεων.

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού.

Επιτροπή Θεσμικών Θεμάτων.

Επιτροπή Κανονισμού Ελέγχου της Εντολής και Ασυλιών.

Επιτροπή για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.

Επιτροπή Αναφορών.

Επιτροπή Αλιείας.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφού παραλάβει το έγγραφο του Συμβουλίου, το παραπέμπει για εξέταση επί της ουσίας στην αρμόδια καθ' ύλην επιτροπή.

Κάθε Επιτροπή εκπονεί τα εξής είδη Εκθέσεων, εκθέσεις που εν συνεχεία υποβάλλονται στην Ολομέλεια.

- Εκθέσεις που εκπονούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας της σύμφωνης γνώμης. Κρίνεται δηλαδή απαραίτητη η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την έκδοση της νομικής πράξης.
- Εκθέσεις που εκπονούνται ύστερα από αίτηση γνωμοδότησης (αποτελούν την απαραίτητη για την έκδοση της νομικής πράξης γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε προτάσεις νόμων της Επιτροπής προς το Συμβούλιο).
- Εκθέσεις που εκπονούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας, η οποία περιλαμβάνει δύο αναγνώσεις της εξεταζόμενης νομικής πράξης.
- Εκθέσεις μη νομοθετικού περιεχομένου.
- Εκθέσεις πρωτοβουλίας που εκπονούνται χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση γνωμοδότησης ή πρόταση ψηφίσματος και με προηγούμενη άδεια της Διάσκεψης των Προέδρων.

Μεταξύ των μελών της ειδικής κατά θέμα κοινοβουλευτικής Επιτροπής ορίζεται ο εισηγητής, καθήκον του οποίου είναι να συντάξει εξ ονόματος της Επιτροπής "σχέδιο έκθεσης" για το συγκεκριμένο θέμα. Αυτό σημαίνει ότι η πρόταση ψηφίσματος που ενσωματώνεται στην Έκθεση που υποβάλλεται στην Ολομέλεια θα πρέπει να έχει εγκριθεί από την Επιτροπή.

Η Έκθεση αποτελείται από δύο μέρη, από τις τροπολογίες που προτείνει ο εισηγητής επί του προταθέντος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νομοθετικού κειμένου και από την αιτιολογική έκθεση.

Ο εισηγητής έχει μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια να εκθέσει την άποψη του στο αιτιολογικό μέρος της Έκθεσης που συνοδεύει την πρόταση ψηφίσματος δεδομένου ότι το μέρος αυτό δεν τίθεται ποτέ σε ψηφοφορία.

Τα υπόλοιπα μέρη της κοινοβουλευτικής Επιτροπής καταθέτουν και αυτά τροπολογίες. Τέλος το σύνολο των τροπολογιών τίθεται σε ψηφοφορία. Το κείμενο που θα προέλθει από αυτήν την ψηφοφορία εκφράζει την αρμόδια κοινοβουλευτική Επιτροπή και παραπέμπεται στην συνέχεια στην Ολομέλεια. Στην Ολομέλεια το Κοινοβούλιο ψηφίζει πρώτα τις τροπολογίες, στην συνέχεια το σύνολο του κειμένου που έχει υποβληθεί και τέλος το ψήφισμα, το οποίο εγκρίνει, τροποποιεί ή απορρίπτει την πρόταση νόμου.

Οι κοινοβουλευτικές Επιτροπές προετοιμάζουν επίσης τις γνώμες που διατυπώνει το Κοινοβούλιο επί των προτάσεων της Επιτροπής στο Συμβούλιο όπως και τα ψηφίσματα που εγκρίνονται με πρωτοβουλία του Κοινοβουλίου.

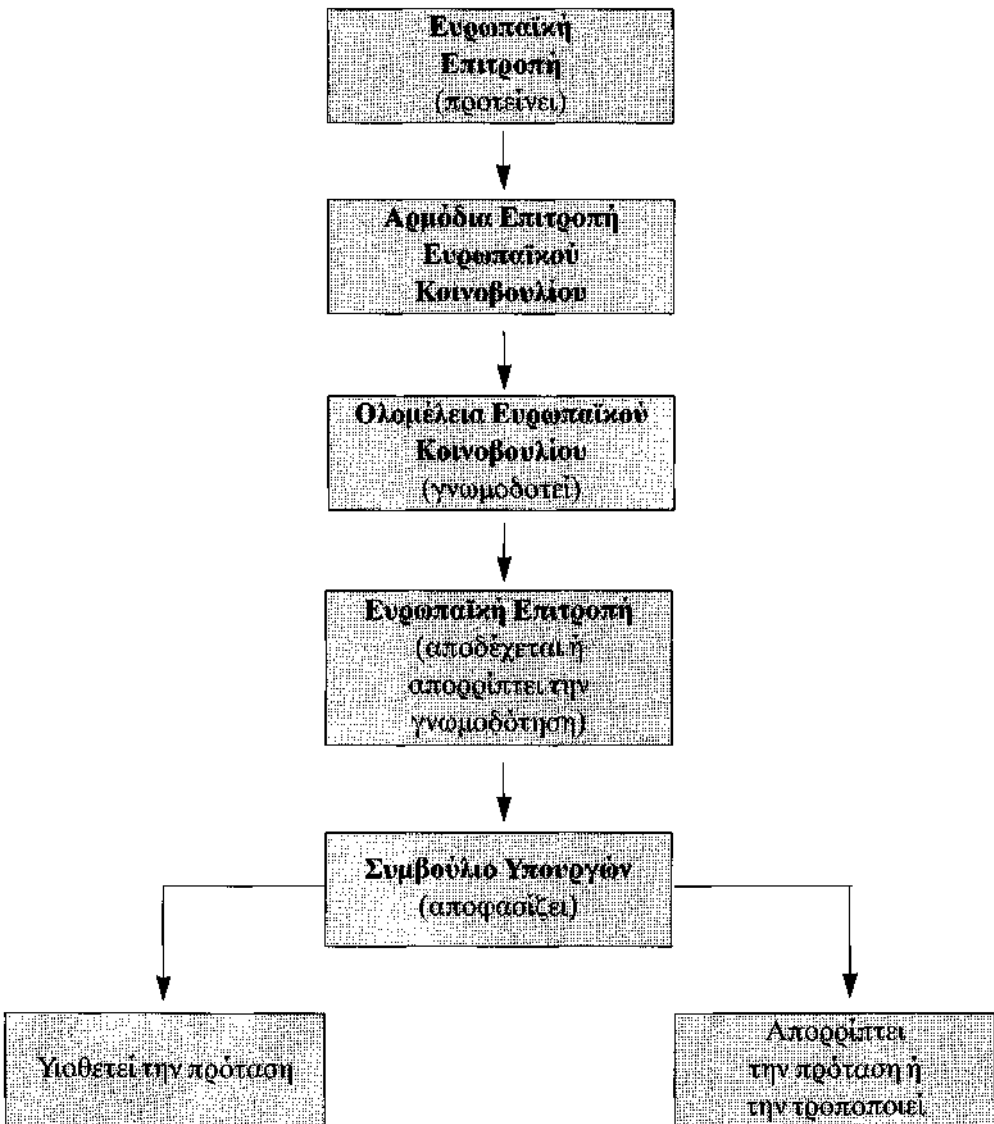
Η Συνθήκη της Ρώμης προέβλεπε την συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο νομοπαραγωγικό έργο της Κοινότητας.

Έτσι για ένα μεγάλο αριθμό νομοθετικών πράξεων, υπήρχε η υποχρεωτική διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο όμως είχε το δικαίωμα της απλής γνωμοδότησης. Η συμμετοχή αυτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ήταν περιορισμένη, διότι η γνώμη δεν είχε δεσμευτικό χαρακτήρα ούτε για την Επιτροπή ούτε για το Συμβούλιο.

Στην περίπτωση αυτή η γνώμη του Σώματος δεν δεσμεύει το Συμβούλιο το οποίο και αποφασίζει επί της προτάσεως.

Ενώ λοιπόν η νομική πράξη δεν μπορούσε να εγκριθεί, εάν δεν υπήρχε προηγούμενη γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η επιρροή του Σώματος ήταν περιορισμένη και συνίστατο στην έκδοση απλής γνωμοδότησης.

Τα στάδια της διαδικασίας γνωμοδότησης σχηματικά είναι τα εξής:

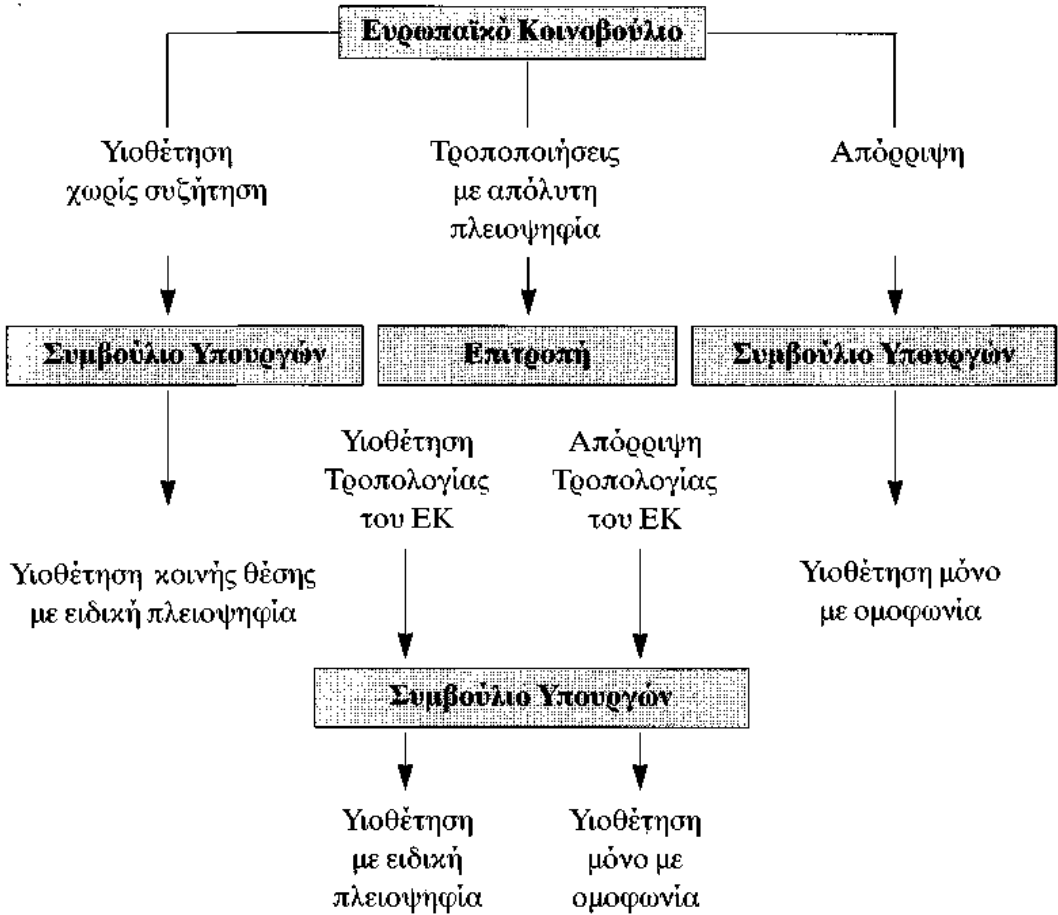
Με την Ενιαία Πράξη, η εφαρμογή της οποίας άρχισε την 1η Ιουλίου 1987, προβλέφθηκε η ενεργότερη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο νομοθετικό έργο της Ένωσης. Έκτοτε, με την διαδικασία της συνεργασίας, παρέχεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το δικαίωμα τροποποίησης ή απόρριψης των νομοθετικών σχεδίων. Με την διαδικασία της συνεργασίας, η διαδικασία απόφασης στο Συμβούλιο δυσχεραίνεται σε σημαντικό βαθμό. Συγκεκριμένα, καθιερώνεται η "διπλή ανάγνωση" του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την ενεργό συμμετοχή της Επιτροπής. Μεταξύ των τομέων όπου εφαρμόζεται η διαδικασία της συνεργασίας είναι και ο τομέας που αφορά την κοινωνική πολιτική, τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας για την προστασία της υγείας των εργαζομένων, τις συνθήκες εργασίας, την πληροφόρηση και συμμετοχή των εργαζομένων, την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Η "πρώτη ανάγνωση" συμπίπτει με την διαδικασία της γνωμοδότησης που ήδη περιγράψαμε. Στο στάδιο της "δεύτερης ανάγνωσης" η κοινή θέση του Συμβουλίου παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για δεύτερη ανάγνωση, το οποίο και γνωμοδοτεί για δεύτερη φορά επί της προτάσεως, όπως έχει τροποποιηθεί από το Συμβούλιο.

Σε περίπτωση όπου το Κοινοβούλιο υιοθετήσει την κοινή θέση, ο κανονισμός ή οδηγία εγκρίνονται από το Συμβούλιο. Εάν όμως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απορρίψει την κοινή θέση, το Συμβούλιο έχει την δυνατότητα να υιοθετήσει την πρόταση μόνο με ομοφωνία.

Σε περίπτωση τροποποίησης της κοινής θέσης, η πρόταση επιστρέφει στην Επιτροπή, η οποία είτε υιοθετεί τις απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε τις απορρίπτει.

Αν το κείμενο έχει τροποποιηθεί, η ποινή θέση επιστρέφει στην Επιτροπή προς επανεξέταση λαμβάνοντας όμως υπόψη τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τροποποιώντας ανάλογα την πρόταση. Η Επιτροπή διαβιβάζει επίσης στο Συμβούλιο τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου που δεν ελήφθησαν υπόψη στην πρόταση της. Ακολούθως το Συμβούλιο έχει την δυνατότητα να εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής με ειδική πλειοψηφία. Για να εγκριθούν όμως οι τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δεν περιελήφθησαν από την Επιτροπή στην νέα πρόταση, απαιτείται ομοφωνία.

Σχηματικά η διαδικασία συνεργασίας είναι η ακόλουθη

Παρά την ενίσχυση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με την υιοθέτηση της διαδικασίας της συνεργασίας, σε σχέση με τα ισχύοντα πριν την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, η διεύρυνση των νομοθετικών αρμοδιοτήτων παρέμεινε περιορισμένη διότι δεν ετίθετο σε αμφισβήτηση η δυνατότητα του Συμβουλίου να αποφασίζει αυτό σε τελική ανάλυση, εάν η Επιτροπή συμφωνούσε με την άποψη του Κοινοβουλίου.

Με την Συνθήκη του Μάαστριχ και ειδικότερα με το άρθρο 189B, αναγνωρίστηκε ένας πραγματικός νομοθετικός ρόλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθιερώνοντας την διαδικασία της συναπόφασης. Δίδεται πλέον η δυνατότητα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να θεσπίζει μαζί με το Συμβούλιο Κανονισμούς, Οδηγίες, Αποφάσεις ή Συστάσεις.

Υπό την άποψη αυτή τα δικαιώματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενισχύθηκαν σαφώς με την Συνθήκη του Μάαστριχ.

"Ο ρόλος της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων"

Τα ζητήματα που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάζονται από την μόνιμη Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, Απασχόλησης και Εργασιακού περιβάλλοντος, η οποία αποτελεί μία από τις αρχαιότερες αφού συγκροτήθηκε το 1953.

Σύμφωνα με τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Οκτωβρίου 1993, η Επιτροπή αυτή είναι αρμόδια για θέματα που αφορούν:

Τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας.

Την προστασία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας, κυρίως στον τομέα της υγείας, της υγιεινής και της ασφάλειας (άρθρο 118Α της Συνθήκης ΕΚ).

Την πολιτική απασχόλησης και ιδίως την πολιτική απασχόλησης των νέων.

Την πολιτική στον τομέα των μισθών, των συντάξεων, των εισοδημάτων και το σχηματισμό περιουσίας.

Την επαγγελματική επιμόρφωση κυρίως όσον αφορά την ένταξη στην αγορά εργασίας και την επαγγελματική επανεκπαίδευση που συνδέεται με τη διαδικασία της αλλαγής επαγγέλματος και της επαγγελματικής κινητικότητας.

Την εναρμόνιση στον τομέα των επαγγελματικών προσόντων.

Το καθεστώς των αδειών μετ' αποδοχών.

Τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (αλλαγή επαγγέλματος, επαναπροσαρμογή, κλπ).

Την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

Την κοινωνική ασφάλιση των κοινοτικών και εξωκοινοτικών διακινούμενων εργαζομένων.

Την πολιτική κατοικίας και την προώθηση της κατασκευής λαϊκών κατοικιών.

Την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, κυρίως όσον αφορά το εργατικό δίκαιο και την εναρμόνιση της κοινωνικής νομοθεσίας.

Την προώθηση ενός "ευρωπαϊκού κοινωνικού προϋπολογισμού".

Την εξίσωση του μισθολογικού καθεστώτος ανδρών και γυναικών εργαζομένων, την ισότητα ανδρών και γυναικών κατά την ένταξη στην εργασία και στην επαγγελματική επιμόρφωση.

Το εύρος των θεμάτων που καλύπτει η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παραπέμπει στα άρθρα 100Α και 118Α της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης του 1986 τα οποία έδωσαν στην ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική νέες βάσεις, ενθαρρύνοντας την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών. Τα εν λόγω άρθρα

προβλέπουν ελάχιστους κανόνες καθώς και, την εναρμόνιση των συνθηκών εργασίας στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στο χώρο εργασίας.

Τον Δεκέμβριο του 1989 ένα ακόμη βήμα προόδου συντελέστηκε με την έγκριση από τα ένδεκα κράτη μέλη του κοινοτικού χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, καθιερώνοντας για πρώτη φορά κοινές αρχές στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Στην προώθηση αυτών των αρχών στηρίχθηκε το πλούσιο έργο της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Αυτό ακριβώς το σκεπτικό αντανακλάται στα λεγόμενα του Προέδρου της Επιτροπής Willem van Velzen, ο οποίος στον απολογισμό της περιόδου 1989 -1994 ανέφερε μεταξύ άλλων ότι:

"Η εσωτερική αγορά ή η Οικονομική και Νομισματική Ένωση δεν επαρκούν προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία του προγράμματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η εσωτερική αγορά θα κινδυνεύσει, εάν τα κράτη μέλη με μη συντονισμένες πρωτοβουλίες μειώσουν τα θεμελιώδη κοινωνικά κεκτημένα και υποβαθμίσουν τα πρότυπα κοινωνικής προστασίας ή προβούν μονομερώς σε υποτιμήσεις που υπαγορεύονται από τον ανταγωνισμό". Από αυτήν την αναφορά διαφαίνεται ευκρινώς ότι η πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς έχει και την κοινωνική της πλευρά και ότι στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικοδόμησης θα πρέπει να δοθεί στα κοινωνικά ζητήματα η ίδια σημασία που δίνεται στα οικονομικά και κατά συνέπεια και τα δύο αυτά θα πρέπει να προωθούνται με ισόρροπο τρόπο.

Σ' αυτήν ακριβώς την αρχή στηρίχθηκαν οι εργασίες της Επιτροπής των κοινωνικών υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πρέπει εξάλλου να αναφερθεί ότι οι εργασίες της Επιτροπής συνέπεσαν με την ψήφιση της Συνθήκης του Μάαστριχ. Έτσι η Συνθήκη του Μάαστριχ για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα η συμφωνία σχετικά με την κοινωνική πολιτική, η οποία περιλαμβάνεται στο αντίστοιχο πρωτόκολλο μπορεί να θεωρηθούν ότι αντιπροσωπεύουν ένα νέο βήμα προόδου προς την κατεύθυνση της κοινωνικής Ευρώπης και της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής.

Για άλλη μία φορά επιβεβαιώνεται ρητά ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη έχουν ως στόχο να προωθήσουν την απασχόληση τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, την παροχή της κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων που θα επιτρέψουν ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ήταν πλέον βέβαιο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση προόδευε προς την καθιέρωση θεμελιωδών ευρωπαϊκών κανόνων στον κοινωνικό τομέα συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην προώθηση της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς, η οποία λει-

τουργεί ως αναπόσπαστο τμήμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Παρά λοιπόν τις όποιες αντιρρήσεις σχετικά με την αναγκαιότητα της συνθήκης τους Μάαστριχ, φαίνεται καθαρά ότι η κοινωνική Ευρώπη βγήκε ενισχυμένη από αυτή την εξέλιξη.

Έτσι η συμφωνία του 1992 (άρθρο 2 παρ. 1) επιτρέπει στο Συμβούλιο των ένδεκα εκτός της Μ. Βρετανίας να αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με την διαδικασία της συνεργασίας, τη λήψη μέτρων σε τομείς που στο παρελθόν απαιτείτο ομοφωνία όπως: οι συνθήκες εργασίας, η πληροφόρηση και η διαβούλευση των εργαζομένων, η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και την ένταξη των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας, και την βελτίωση των χώρων εργασίας για να προστατευθεί η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων. Σημειωτέον ότι το Συμβούλιο μπορούσε ήδη να λαμβάνει μέτρα με ειδική πλειοψηφία σ' αυτόν τον τομέα στηριζόμενο στο άρθρο 118Α CE.

Υπό την άποψη αυτή το έργο της Επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος κατά τη περίοδο 1989 -1994 επί θεμάτων υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας υπήρξε πλούσιο όσο και αξιόλογο, αντικατοπτρίζοντας αυτό ακριβώς το πνεύμα.

Με την παρούσα εργασία επιχειρείται για πρώτη φορά η συγκέντρωση των εργασιών της Επιτροπής των κοινωνικών υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για θέματα εργασιακού περιβάλλοντος, εργασίες οι οποίες έχουν την μορφή Εκθέσεων ή συστάσεων. Οι μεν πρώτες προήλθαν ως απόρροια των προτάσεων της επιτροπής προς το συμβούλιο, οι δε δεύτερες στηρίχθηκαν στην κοινή θέση του συμβουλίου ακολουθώντας την διαδικασία της συνεργασίας που ήδη αναπτύχθηκε. Η παρουσίαση των ανωτέρω εργασιών γίνεται κατά χρονολογική σειρά από το 1989 έως το 1994.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αναλυτική προσέγγιση ανά θέμα, επιλέγοντας ταυτόχρονα τα βασικότερα σημεία κάθε Έκθεσης ή σύστασης με τρόπο ώστε να εντοπίζεται ο πυρήνας του υπό εξέταση ζητήματος. Ως εκ τούτου, στην παρούσα εργασία δεν παρατίθενται αυτούσιες οι Εκθέσεις και συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο ενδιαφερόμενος όμως αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει στο κέντρο εφαρμοσμένης έρευνας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. για να τις μελετήσει διεξοδικά.

Συμπερασματικά, ας τονισθεί στο σημείο αυτό ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επιμείνει από μακρού στην παροχή εγγυήσεων για την βελτίωση προστασίας στον τομέα της ασφάλειας και της προστασίας της υγείας των εργαζομένων και διατύπωσε σε πολλά ψηφίσματα την άποψη ότι το άρθρο 118Α δεν θα πρέπει να περιορισθεί αποκλειστικά στην προστασία της εργασίας και την ασφάλεια της εργασίας υπό στενή έννοια αλλά θα πρέπει να συμπεριλάβει όλες τις πτυχές που αφορούν άμεσα ή έμμεσα, σωματικά ή ψυχικά τους εργαζόμενους.

Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που επιδεικνύει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί θεμάτων ασφάλειας, υγιεινής της εργασίας και προστασίας της υγείας στο χώρο εργασίας, αποτελεί το γεγονός ότι κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει μεταξύ άλλων διεξοδικά τους ακόλουθους

τομείς και ενδεχομένως να προτείνει νέες ή βελτιωμένες δράσεις: σωματικό και πνευματικό άγχος, εργασία σε βάρδιες και νυκτερινή εργασία, γενετική εξέταση και παρακολούθηση, συνέπειες των νέων τεχνολογιών και μεθόδων παραγωγής για την υγεία και την ασφάλεια, παρενοχλήσεις και βία στο χώρο εργασίας, επέκταση της οδηγίας πλαίσιο στους ανεξάρτητους επαγγελματίες.

Ελπίζουμε ότι η προσπάθεια αυτή θα δώσει την ευκαιρία τόσο στους άμεσα ενδιαφερόμενους, όσο και στο ευρύτερο κοινό να έρθουν σε επαφή με τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί θεμάτων υγιεινής ασφάλειας και εργασιακού περιβάλλοντος, εργασίες οι οποίες δεν είναι ευρέως γνωστές στους μη ειδικούς.

Η έκδοση λοιπόν αυτή έρχεται να καλύψει το υπάρχον κενό εισάγοντας συγχρόνως τον αναγνώστη στον τρόπο λειτουργίας των Επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Σε μία κρίσιμη για την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης περίοδο, όπου τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούνται να ανταποκριθούν σε μία ολόκληρη σειρά προκλήσεων που θέτει η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου και της παραγωγής, ο λόγος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του μόνου άμεσα εκλεγμένου θεσμικά οργάνου, αποκτά βαρύνουσα σημασία και ως εκ τούτου αξίζει να γίνει ευρύτερα γνωστός, σε μια εποχή όπου η κοινωνική συνοχή της Ευρώπης απειλείται από την υψηλή ανεργία.

Ολοκληρώνοντας το πρώτο μέρος θεωρούμε χρήσιμη την σύντομη παρουσίαση ορισμένων δεδομένων από τις δραστηριότητες της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Έτσι, κατά τη διάρκεια της περιόδου 1989 -1994, η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκπόνησε συνολικά 25 Εκθέσεις, οι οποίες και παρουσιάστηκαν στην Ολομέλεια.

Από τις 25 αυτές Εκθέσεις, 16 εκπονήθηκαν από εισηγητές της ομάδος του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, 7 από εισηγητές του Λαϊκού Κόμματος, 1 Έκθεση από την φιλελεύθερη δημοκρατική - μεταρρυθμιστική ομάδα και τέλος 1 Έκθεση από την ομάδα του συνασπισμού των ευρωπαϊών δημοκρατών. Όπως φαίνεται από τα ανωτέρω σύντομα στατιστικά στοιχεία, οι δύο μεγαλύτεροι πολιτικοί σχηματισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκπόνησαν την συντριπτική πλειοψηφία του παραχθέντος έργου επί θεμάτων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας σε ποσοστό 92%. Αξίζει δε να αναφερθεί ότι οι 16 από τις 25 Εκθέσεις, δηλαδή το 64% εκπονήθηκαν από ευρωβουλευτές της σοσιαλιστικής ομάδας, ενώ 7 Εκθέσεις, δηλαδή το 28% από ευρωβουλευτές του ευρωπαϊκού λαϊκού κόμματος.

Η συγκριτικά ισχυρότερη παρουσία της σοσιαλιστικής ομάδας εντός της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων μεταφράζεται σε πλειοψηφία, ενώ μειοψηφεί η ομάδα του ευρωπαϊκού λαϊκού κόμματος. Σημειωτέον ότι η παρουσία των σοσιαλιστών στην Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων είναι κατά πολύ ισχυρότερη σε σχέση με τη δύναμη τους στο σύνολο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι επί 626 ευρωβουλευτών

(περίοδος 1989 -1994) οι 221 ήτοι το 35% ανήκουν στο σοσιαλιστική κόμμα, ενώ οι 173 ήτοι το 28% ήταν χριστιανοδημοκράτες.

Η κατανομή αυτή φαίνεται να είναι πιο ισορροπημένη απ' ό τι η κατανομή των δύο πολιτικών ομάδων εντός της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων, όπου η επιρροή των σοσιαλιστών είναι αναμφισβήτητη. Εξετάζοντας τώρα την παρουσία των χωρών παρατηρείται ότι την ισχυρότερη παρουσία την είχε η Μεγάλη Βρετανία, χώρα της οποίας οι ευρωβουλευτές εκπόνησαν 14 Εκθέσεις επί θεμάτων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων: 13 από τους σοσιαλιστές και μόνο 1 από ευρωβουλευτή του χριστιανοδημοκρατικού κόμματος, γεγονός που μπορεί να θεωρηθεί αντιφατικό τη στιγμή όπου η Μεγάλη Βρετανία την χρονική αυτή περίοδο δεν είχε επικυρώσει τον κοινωνικό χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, όπως και το μετέπειτα κοινωνικό πρωτόκολλο της Συνθήκης του Μάαστριχ για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακολουθεί η Γερμανία με 3 Εκθέσεις: 2 από τους ευρωβουλευτές του ευρωπαϊκού λαϊκού κόμματος και μια από τους σοσιαλιστές. Μαζί με την Γερμανία βρίσκονται οι κάτω-χώρες, όμως και οι 3 Εκθέσεις εκπονήθηκαν από ευρωβουλευτές του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

Αξίζει τέλος να αναφερθεί ότι κανένας ευρωβουλευτής από τις χώρες Βέλγιο, Ισπανία, Ιρλανδία και Λουξεμβούργο δεν ορίστηκε για να συντάξει Έκθεση για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων.

ΜΕΡΟΣ Β'

**ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
(1989-1994) ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ"**

"Το έργο της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων (1989 -1994) για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων"

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 - 020/89
Όνομα Εισηγητή:	κος Elmar BROK
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τους χώρους εργασίας
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 074, COM(89)089, COM(89) 520

Η Έκθεση αυτή βασίζεται στην κοινή θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Κατά την διάρκεια της συνεδρίασης της 27ης Ιουλίου 1989, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαβίβασε την κοινή αυτή θέση για να εξεταστεί επί της ουσίας από την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος, η οποία και όρισε εισηγητή τον κο BROK. Η κοινή θέση εξετάστηκε κατά τη συνεδρίαση στις 31/8 -1/1/1989. Η σύσταση η οποία εγκρίθηκε με 28 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 2 αποχές συνιστά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσει την κοινή θέση του Συμβουλίου. Μεταξύ των πλέον σημαντικών τροπολογιών είναι εκείνη η οποία αναφέρει ότι η ασφάλεια και η τήρηση των κανόνων υγιεινής στο χώρο εργασίας καθώς και η ψυχική και σωματική υγεία των εργαζομένων αποτελούν δικαιώματα τα οποία δεν πρέπει να υπόκεινται σε κανενός είδους οικονομικές σκοπιμότητες.

Υπό την άποψη αυτή οι εργαζόμενοι και/ η οι εκπρόσωποι τους έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τον εργοδότη τη λήψη των κατάλληλων μέτρων με τα οποία εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η προστασία της υγείας στον τόπο εργασίας ώστε να αποφεύγονται αμέσως οι πηγές κινδύνων. Σε περίπτωση που τα μέτρα για την ασφάλεια και την προστασία της υγείας στους υπάρχοντες, χρησιμοποιούμενους ή προβλεπόμενους χώρους εργασίας δεν είναι επαρκή, οι εργαζόμενοι ή οι εκπρόσωποι τους μπορούν να ζητήσουν επιθεώρηση των εν λόγω χώρων από τις αρμόδιες αρχές. Οι χώροι εργασίας όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται πρέπει να συντηρούνται και τα προβλήματα που διαπιστώνονται να λύνονται το συντομότερο. Σε περίπτωση ελαττωματικότητας των εγκαταστάσεων ασφάλειας, η οποία ενδέχεται να δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους και δεν είναι δυνατόν να αποκατασταθεί άμεσα, πρέπει να διακόπτεται η εργασία. Οι χώροι εργασίας πρέπει να καθαρίζονται ώστε να εξασφαλίζονται οι δέουσες συνθήκες υγιεινής.

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι οι τομείς που περιγράφονται στην κοινή θέση είναι ιδιαίτερα σημαντικοί από πλευράς του κινδύνου που συνεπάγονται για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, είναι απαραίτητο να αποτελέσουν αντικείμενο χωριστών οδηγιών και η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλει σχετικά σχέδια.

Υπάρχει επίσης μια σειρά τροποποιήσεων:

σε τεχνικό επίπεδο: πρόκειται για τροποποιήσεις σχετικά με τις θύρες και τις εξόδους κινδύνου και τον φωτισμό τους, τις θύρες που οδηγούν στις εξόδους κινδύνου, τους πυρανιχνευτές και τα συστήματα συναγερμού και τον διαρκή έλεγχο τους.

σε υγειονομικό επίπεδο: δίνεται έμφαση στους καταιωνιστήρες, τους νιπτήρες, τα αποδυτήρια και τα λουτρά (χωριστά για άνδρες και γυναίκες)

σε επίπεδο υγείας: πρόκειται κυρίως για την προστασία κατά των αερίων, των ατμών, των αναθυμιάσεων και της σκόνης, για την προστασία κατά του θορύβου ή άλλων οχλήσεων (ρεύματα αέρος, μηχανικές δονήσεις, θερμές ακτινοβολίες...) καθώς και για τους χώρους ανάπαυσης για τις εγκύους και τις θηλάζουσες μητέρες.

Σχετικά με το πρώτο επίπεδο και ειδικότερα με τις θύρες εξόδου αναφέρεται ότι ο αριθμός, η κατανομή και οι διαστάσεις των θυρών και των εξόδων κινδύνου εξαρτώνται από τη χρήση, τον εξοπλισμό και την επιφάνεια των χώρων εργασίας, καθώς και από το μέγιστο αριθμό των ατόμων που μπορούν να βρίσκονται στους χώρους αυτούς. Όσον αφορά το δεύτερο επίπεδο και σχετικά με τους νιπτήρες, η έκθεση αναφέρει ότι πρέπει να βρίσκονται σε άλλο χώρο από τα αποδυτήρια, να διαθέτουν όμως άμεση πρόσβαση σ' αυτά.

Τέλος όσον αφορά το επίπεδο υγείας γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην προστασία από τα αέρια, τους ατμούς, τις αναθυμιάσεις και την σκόνη, υπογραμμίζοντας ότι στο βαθμό που η εμφάνιση τους σε βλαβερή πυκνότητα δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί, πρέπει να συλλέγονται στην πηγή όπου εκπέμπονται.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε πολλές από τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά την έκδοση της οδηγίας.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 - 020/89
Όνομα Εισηγητή:	κα Ria OOMEN - RUIJTEN
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στη χρήση εκ μέρους των εργαζομένων εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 076, COM(89) 087, COM(89) 519

Η Έκθεση αυτή βασίζεται στην κοινή θέση του Συμβουλίου με σκοπό την έγκριση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας. Έτσι κατά την συνεδρίαση της 27ης Ιουλίου του 1989, ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαβίβασε την κοινή θέση στην επιτροπή των κοινωνικών υποθέσεων για να εξεταστεί επί της ουσίας, η οποία και όρισε εισηγήτρια την κα OOMEN - RUIJTEN.

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, Απασχόλησης και Εργασιακού Περιβάλλοντος εξέτασε την κοινή θέση κατά τη συνεδρίαση της 31ης Αυγούστου και της 1ης Σεπτεμβρίου 1989 και την ενέκρινε ομόφωνα. Συνιστάται δε προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσει την κοινή θέση λαμβάνοντας υπόψη τις επελθείσες τροπολογίες, με τελικό στόχο την διασφάλιση της βέλτιστης προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.

Κεντρικό σημείο της Έκθεσης αποτελεί η αναφορά που γίνεται στο άρθρο 118Α της Συνθήκης που προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει με οδηγία τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προώθηση της βελτίωσης ιδίως τους χώρους εργασίας, προκειμένου να εξασφαλισθεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.

Έτσι κάθε κράτος μέλος οφείλει όχι μόνο να διατηρήσει τα μέτρα αλλά να μεριμνήσει για τη λήψη μέτρων αποτελεσματικότερης προστασίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου θεωρείται σκόπιμο να διασφαλισθεί η διαβούλευση και η ισόρροπη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και ιδιαίτερα των οργανώσεων των εργαζομένων στις τεχνικές εργασίες σύμφωνα με τις πρακτικές και τις ισχύουσες νομοθεσίες στα κράτη μέλη. Οι εργαζόμενοι και/ ή οι εκπρόσωποι τους παρέχουν την γνώμη τους και συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων για την επεξεργασία και/ ή την εφαρμογή μέτρων. Από την Έκθεση διαφαίνεται ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να αναζητεί μέτρα αποτελεσματικότερης προστασίας, ενώ οι διατάξεις (νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές) για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη και είναι ευνοϊκότερες εξακολουθούν να ισχύουν.

Πρέπει να αναφερθεί ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε επίσης τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά:

με τη διαβούλευση των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων στις τεχνικές εργασίες που αφορούν την εν λόγω οδηγία με την ενημέρωση των εργαζομένων και/ ή των εκπροσώπων τους, τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των εργαζομένων κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε θέματα ασφάλειας και υγείας στο χώρο εργασίας.

Φαίνεται λοιπόν ότι πρόκειται για μία εναρμόνιση προς αυστηρότερες προδιαγραφές που πέτυχε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οπού η διαβούλευση των κοινωνικών εταίρων αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	0022/89
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας για τη χρήση εργασιακού εξοπλισμού από τους εργαζόμενους κατά την εργασία
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 075, COM(89) 085, COM(89) 521

Την 31η Αυγούστου η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όρισε εισηγητή τον κo HUGHES για να εξεταστεί επι της ουσίας η κοινή θέση του Συμβουλίου για οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Από την Έκθεση αυτή διαφαίνεται το ενδιαφέρον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ώστε κάθε κράτος μέλος όχι μόνο να διατηρεί τα υφιστάμενα πιο ευνοϊκά μέτρα προστασίας, αλλά και να αναζητεί τρόπους για την βελτίωση τους, εμμένοντας συγχρόνως στις υποχρεώσεις των εργοδοτών, στα δικαιώματα των εργαζομένων και/ ή των εκπροσώπων τους. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά, οι εργαζόμενοι οφείλουν να εκλέγουν έναν ή περισσότερους εκπροσώπους που θα ελέγχουν εάν ο εξοπλισμός εργασίας είναι σύμφωνος με τις προδιαγραφές για την ασφάλεια και την υγεία και θα ενεργούν εξ ονόματος τους σε ο,τι αφορά τα θέματα αυτά.

Επίσης κατά την επιλογή του εξοπλισμού εργασίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, ο εργοδότης οφείλει να λάβει ιδιαίτερος υπόψη σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους για την υγιεινή και την ασφάλεια, τους κινδύνους που συνεπάγονται οι εξοπλισμοί εργασίας, για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών της επιχείρησης, των συνθηκών εργασίας και της οργάνωσης της εργασίας εντός της επιχείρησης. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται για την προστασία των εργαζομένων από τα επικίνδυνα μέρη των μηχανών τα οποία πρέπει να είναι προφυλαγμένα έτσι ώστε να αποφεύγεται η επαφή. Τέλος αναφέρεται ότι πρέπει να γίνεται κατάλληλη συντήρηση των μηχανών που εγγυάται την ασφαλή λειτουργία τους. Η συντήρηση λαμβάνει χώρα εκτός των επικίνδυνων ζωνών ή κατά τη διακοπή λειτουργίας των μηχανών, εφόσον τούτο είναι τεχνικά δυνατόν. Υποχρέωση της διεύθυνσης είναι η προσκόμιση γραπτής δήλωσης ασφαλούς συστήματος για την συντήρηση όλων των μηχανών, δήλωση που θα είναι στη διάθεση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους.

Η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών που απαιτούνται προκειμένου να κατοχυρωθεί στο μέγιστο βαθμό η ασφάλεια και η υγεία για την χρήση εξοπλισμού εργασίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την διασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων αλλά και για την προώθηση ενός υγιούς ανταγωνισμού.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -0041/90
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων
Έγγραφο Επιτροπής :	COM(88) 078, COM(89) 213, COM(90) 131

Για άλλη μια φορά η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, Απασχόλησης και Εργασιακού περιβάλλοντος εξέτασε την κοινή θέση του Συμβουλίου για την έγκριση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων.

Η κοινή αυτή θέση, διαβιβάστηκε από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην αρμόδια επιτροπή, η οποία κατά την συνεδρίαση της στις 8 Νοεμβρίου 1989 όρισε εισηγητή τον κο HUGHES.

Ως χειρωνακτική διακίνηση φορτίων νοείται κάθε μετατόπιση ή στήριξη φορτίου από έναν ή περισσότερους εργαζόμενους, όπως η ανύψωση, η απόθεση, η ώθηση, η έλξη, η ώθηση ή η μετακίνηση βάρους, η οποία λόγω των χαρακτηριστικών της ή εξαιτίας δυσμενών εργονομικών συνθηκών παρουσιάζει κινδύνους τραυματισμού των εργαζομένων.

Δοθέντος του άρθρου 118Α της Συνθήκης που προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει με οδηγία τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προώθηση της βελτίωσης του χώρου της εργασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί το άριστο επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, στη σύσταση αυτή αναφέρεται ότι όταν δεν μπορεί να αποφευχθεί η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων από εργαζόμενους, ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα, χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα η παρέχει στους εργαζόμενους τα μέσα αυτά ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος που διατρέχουν κατά τη χειρωνακτική διακίνηση των φορτίων αυτών. Σχετικά με την πληροφόρηση, πρέπει να εξασφαλιστεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών.

Υπό την άποψη αυτή οι εργοδότες οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι εργαζόμενοι να λαμβάνουν επιπλέον επαρκή εκπαίδευση και ακριβή ενημέρωση όσον αφορά την ορθή χειρωνακτική διακίνηση φορτίων και τους κινδύνους που διατρέχουν, ιδιαίτερα όταν οι δραστηριότητες αυτές δεν εκτελούνται κατά τρόπο σωστό από τεχνική άποψη και να εξασφαλίζουν επίσης ότι το κατάλληλο προσωπικό συχνά διενεργεί τη σχετική επίβλεψη.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή κάθε δύο χρόνια σχετικά με την υλοποίηση των διατάξεων της οδηγίας, αναφέροντας τις απόψεις των εργοδοτών και των εργαζομένων. Επίσης η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάθε δύο χρόνια σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας στα κράτη - μέλη.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	076/90
Όνομα Εισηγητή:	κα Anna CATASTA
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 077, COM(89) 195, COM(90) 199

Για άλλη μία φορά η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, παρέλαβε για να εξετάσει επί της ουσίας την κοινή θέση του Συμβουλίου για την έκδοση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης. Η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων στη συνεδρίαση της 8ης Νοεμβρίου 1989 όρισε εισηγήτρια την κα CATASTA. Η σύσταση αναφέρει χαρακτηριστικά ότι στα κράτη μέλη τα νομοθετικά συστήματα για την πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με τα αυτοματοποιημένα συστήματα πληροφορικής με θέσεις εργασίας που χρησιμοποιούν μονάδες οπτικής απεικόνισης είναι ποικίλα και σε πολλούς τομείς ανεπαρκή. Αλλά και οι εθνικές διατάξεις μπορούν να εξασφαλίζουν σε διαφορετικό βαθμό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας, επιτρέποντας έτσι την εκδήλωση ανταγωνισμού εις βάρος της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων.

Εκτιμώντας αυτά τα δεδομένα, η σύσταση αναφέρει ότι οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την εξάλειψη των κινδύνων όπως και των επιπτώσεων τους. Πρέπει επίσης να παρέχονται πληροφορίες στους εργαζόμενους σχετικά με ότι αφορά την υγεία και την ασφάλεια στη θέση εργασίας τους. Οι εργαζόμενοι έχουν εξάλλου το δικαίωμα να ζητούν από τον εργοδότη τη λήψη των κατάλληλων μέτρων με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στους τόπους εργασίας και την άμεση απομάκρυνση κάθε κινδύνου.

Είναι γεγονός ότι η απόφαση που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενισχύει την οδηγία με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της. Πράγματι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητά την έγκριση των εξής μέτρων:

Εφαρμογή σε όλους τους εργαζόμενους σε οθόνη ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για απλό τερματικό ή οθόνη οπτικής απεικόνισης.

Οι έγκυες εργαζόμενες μπορούν να ζητούν επί τη βάσει ιατρικού πιστοποιητικού να απασχολούνται σε άλλη δραστηριότητα ίσης αμοιβής και αναλόγων καθηκόντων.

Μετά από κάθε ώρα εργασίας προβλέπονται επαρκή διαλείμματα για τις εργασίες όπου απαιτείται ευθυτενής στάση τους σώματος και/ η συνεχή προσπάθεια στο επίπεδο των οφθαλμών.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να υποβάλλονται σε κατάλληλη εξέταση των ματιών και της όρασης, η οποία θα διενεργείται από μέλος αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού αναγνωρισμένου για το σκοπό αυτό.

Το αναλόγιο, το κάθισμα εργασίας και η πλάτη του καθίσματος πρέπει να ανταποκρίνονται σε ορισμένα πρότυπα.

Ο φωτισμός πρέπει να είναι τέλεια προσαρμοσμένος και πρέπει να μην δημιουργούνται αντανακλάσεις στην οθόνη.

Δεν επιτρέπεται η λειτουργία συστημάτων ελέγχου της εργασίας (απόδοσης, αξιολόγησης) χωρίς την συγκατάθεση των εργαζομένων.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 - 101/90
Όνομα Εισηγητή:	κα Ursula SCHLEICHER
Τίτλος κειμένου:	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(87) 641, COM(89) 405, COM(90) 221

Η σύσταση αυτή αφορά την κοινή θέση του Συμβουλίου εν όψει της έγκρισης οδηγίας σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της 8ης Νοεμβρίου 1989, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όρισε την κα SCHLEICHER εισηγήτρια. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καρκινογόνες ουσίες θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και προκαλούν καρκίνο, η προστασία αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται με την λήψη μέτρων για να αποφευχθεί εντελώς η επιβάρυνση που προκαλούν οι ουσίες αυτές και για να συγκρατηθεί η έκθεση στις εν λόγω ουσίες στο ελάχιστο επίπεδο.

Συνεπώς για να μειωθεί ο κίνδυνος πρέπει να καθορίζονται οριακές τιμές για όλες τις καρκινογόνες ουσίες όσον αφορά την έκθεση στον τόπο εργασίας, εφόσον οι επιστημονικές και τοξικολογικές εκτιμήσεις επιτρέπουν τέτοιο προσδιορισμό. Συγχρόνως προτείνεται η ανάπτυξη μεθόδων εκτίμησης προκειμένου να υπολογισθεί η αύξηση του κινδύνου που συνεπάγεται η ταυτόχρονη έκθεση πολλών εργαζομένων σε περισσότερες από μία καρκινογόνες ουσίες, όπως και η εκπόνηση όσο το δυνατόν ταχύτερα κοινών μεθόδων μέτρησης και ανάλυσης που θα εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη.

Τόσο οι εργοδότες όσο και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων πρέπει να τηρούνται συνεχώς ενήμεροι για τις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας και της επιστήμης όσον αφορά τη διαμόρφωση των χώρων εργασίας, ώστε να είναι σε θέση να προστατεύουν όσο το δυνατόν καλύτερα την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Ιδιαίτερη εξάλλου σημασία αποδίδεται στα κάτωθι σημεία:

στους εργαζομένους κινδύνου: απαγορεύεται στις έγκυες, τις μητέρες που θηλάζουν και στους νέους κάτω των 18 ετών να απασχολούνται σε τομείς στους οποίους έρχονται σε επαφή με καρκινογόνες ουσίες

στις καρκινογόνες ουσίες: απαγορεύονται οι καρκινογόνες ουσίες που μπορούν να αντικατασταθούν από ακίνδυνες ή λιγότερο επικίνδυνες ουσίες

στη συμμετοχή και στη διαβούλευση των εργαζομένων

στη διευθέτηση των χώρων όπου οι εργαζόμενοι γευματίζουν χωρίς κίνδυνο μόλυνσης

στον ιατρικό έλεγχο: ο εργοδότης υποχρεούται να εξασφαλίζει τον διαρκή έλεγχο της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε καρκινογόνες ουσίες. Εάν ένας εργαζόμενος παρουσιάζει ανωμαλία που ενδέχεται να οφείλεται στην έκθεση του σε καρκινογόνους παράγοντες, οι άλλοι εργαζόμενοι που έχουν επίσης εκτεθεί στους ίδιους παράγοντες πρέπει να υποβληθούν σε ιατρική παρακολούθηση

στην πληροφόρηση: σε περίπτωση απρόβλεπτων συμβάντων ή ατυχημάτων τα οποία μπορεί να προκαλέσουν ασυνήθη έκθεση των εργαζομένων, ο εργοδότης πληροφορεί σχετικά τους εργαζόμενους και την αρμόδια αρχή

στις στατιστικές και στις εκθέσεις οι οποίες είναι υποχρεωτικές

Έτσι, τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικές στατιστικές των δηλωμένων και αναγνωρισμένων περιπτώσεων επαγγελματικών ασθενειών που οφείλονται σε καρκινογόνες ουσίες, στατιστικές οι οποίες πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή και να δημοσιεύονται ετησίως στην Επίσημη Εφημερίδα.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-0097/91
Όνομα Εισηγητή:	κα Heinke SALISCH
Τίτλος κειμένου:	Η ασφάλεια και η υγεία κατά την εργασία των εργαζομένων με άτυπη σχέση εργασίας
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(90) 228, COM(90) 533, COM(91) 211

Ήδη η Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχε ζητήσει εξουσιοδότηση για να υποβάλει Έκθεση σχετικά με την έκδοση οδηγίας περί των άτυπων συμβάσεων εργασίας και των άτυπων εργασιακών σχέσεων.

Αναγνωρίστηκε λοιπόν ότι οι άτυπες συμβάσεις εργασίας αποτελούν μείζον στοιχείο της τελευταίας δεκαετίας και ότι ο πολλαπλασιασμός των ελαστικών μορφών απασχόλησης απειλεί την οικονομική και κοινωνική συνοχή της Κοινότητας και εμπεριέχει κινδύνους εισαγωγής στρεβλώσεων στην λειτουργία της αγοράς. Έτσι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε όπως η σύμβαση άτυπης εργασίας περιλαμβάνει ελάχιστες εγγυήσεις για τους εργαζόμενους, εγκρίνοντας σχετικό ψήφισμα. Με την σύσταση αυτή της εισηγήτριας κας SALISCH, συνιστάται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσει την κοινή θέση στην οποία κατέληξε το Συμβούλιο ως προς την έγκριση οδηγίας που αφορά την συμπλήρωση των μέτρων τα οποία αποσκοπούν στο να προάγουν την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας. Η εισηγήτρια εμμένει στο γεγονός ότι κάθε εργαζόμενος με άτυπη σχέση εργασίας που απασχολείται σε εργασίες που απαιτούν ειδική ιατρική παρακολούθηση μακράς χρονικής διάρκειας πρέπει να απολαύσει ιατρικής παρακολούθησης και μετά την περίοδο που λήγει η σύμβαση του.

Επίσης, κάθε εργαζόμενος με σχέση άτυπης εργασίας μπορεί να απευθυνθεί, εφόσον κρίνει τούτο αναγκαίο, στις αρμόδιες υπηρεσίες αναφέροντας το πρόβλημα το οποίο συνδέεται με το εργασιακό περιβάλλον.

Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να διαθέτουν τα μέσα για να παρεμβαίνουν στην δεδομένη περίπτωση υπέρ των εργαζομένων, οι οποίοι δεν επιτρέπεται να υποστούν κυρώσεις για την ενέργεια αυτή.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -218/90, A3 -065/91
Όνομα Εισηγητή:	κος Ο' HAGAN
Τίτλος κειμένου:	Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που οφείλονται στην έκθεση σε αμιάντο κατά την εργασία.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(90) 184, COM(90) 539

Στις 27 Ιουνίου 1990, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεση τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέπεμψε την πρόταση για να εξεταστεί επί της ουσίας, στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, Απασχόλησης και Εργασιακού Περιβάλλοντος, η οποία κατά τη συνεδρίαση στις 17 Σεπτεμβρίου 1990, όρισε εισηγητή τον Lord Ο' HAGAN.

Από το κείμενο της Έκθεσης διαφαίνεται ότι οι τροποποιήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περιορίζουν πολύ περισσότερο τη χρήση του αμιάντου. Ενώ η Επιτροπή ξεχωρίζει τα διάφορα είδη αμιάντου, απαγορεύοντας την εκτόξευση του με την μέθοδο του ψεκασμού καθώς και τη χρησιμοποίησή τους στις οικοδομές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαγορεύει γενικά τη χρησιμοποίησή του, εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν καταχωρηθεί ως αναγκαίες από ομάδα εμπειρογνομόνων της Επιτροπής.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση όπου ενώ το κείμενο της Επιτροπής προσδιορίζει υψηλές οριακές τιμές έκθεσης στον αμιάντο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τροπολογίες μειώνει αυτές τις τιμές.

Έτσι, από 0.80 ίνες ανά κυβικό εκατοστό που μετρά την συγκέντρωση ινών χρυσοσίλης στην ατμόσφαιρα του χώρου εργασίας που αρχικά είχε προβλεφθεί τώρα πλέον η συγκέντρωση αυτή είναι της τάξης των 0.25 ινών ανά κυβικό εκατοστό.

Τέλος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φρονεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν θέσει σε ισχύ όλες τις απαραίτητες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν στην εν λόγω οδηγία έως τις 31 Δεκεμβρίου 1992 το αργότερο ανεξάρτητα τομέα δραστηριότητας.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -0219/90
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(89) 376, COM(90) 557

Η Έκθεση αυτή αναφέρεται στην πρόταση της Επιτροπής για οδηγία σχετικά με την λειτουργική προστασία των εργαζομένων στο ύπαιθρο που εκτίθενται σε ιονίζουσα ακτινοβολία κατά τις δραστηριότητες τους σε εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιείται η ακτινοβολία αυτή.

Σύμφωνα με το σκεπτικό του εισηγητή και όπως διαφαίνεται από τις τροπολογίες που υπέστη το κείμενο της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκτιμάται ότι υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις εκ των οποίων διαφαίνεται ότι τα όρια έκθεσης που θεσπίζονται στις οδηγίες 80/836/EURATOM και 84/467/EURATOM και που αναφέρονται στην πρόταση αυτή χρειάζεται να μειωθούν. Ο όρος εξωτερικός εργαζόμενος ισχύει για κάθε άτομο που παρέχει εργασία σε εγκατάσταση όπου χρησιμοποιούνται ιονίζουσες ακτινοβολίες συμπεριλαμβανομένων των σπουδαστών, των μαθητευόμενων και των ασκουμένων και είναι είτε ανεξάρτητοι είτε μισθωτοί σε άλλη επιχείρηση εκτός από εκείνη που είναι υπεύθυνη για την εγκατάσταση.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να μεριμνούν ώστε ο βαθμός έκθεσης να διατηρείται σε όσο δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα και όχι απλώς σύμφωνα με τους κανόνες.

Ο έχων την επιστασία μεριμνά ώστε η έκθεση να διατηρείται σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα, χωρίς όμως αυτό το όριο που συνιστάται να εκλαμβάνεται ως άδεια ώστε να επιτρέπεται η έκθεση μέχρι αυτού του ορίου.

Σημαντικό θεωρείται το σημείο όπου οι εργαζόμενοι που υπερβαίνουν μία δεδομένη δόση ακτινοβολίας εντός ορισμένου χρόνου μπορούν να υφίστανται δυσμενείς συνέπειες καθότι ως εκ τούτου μπορούν οι εργοδότες να τους απολύσουν. Για να διασαφηνισθεί το σημείο αυτό περιελήφθη μια τροπολογία η οποία σκοπεύει στο να διασφαλίσει ότι οι εργαζόμενοι οι οποίοι φθάνουν σ' ένα ορισμένο όριο δόσεως εντός ορισμένου χρόνου θα αλλάζουν θέση εργασίας, απασχολούμενοι σε εργασία που δεν συνεπάγεται έκθεση σε ιονίζουσα ακτινοβολία χωρίς απώλεια αποδοχών.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -224/90
Όνομα Εισηγητή:	κος Bartho PRONK
Τίτλος κειμένου:	Η προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 165, COM(89) 404

Η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έχοντας υπόψη την κοινή θέση του Συμβουλίου ενόψει της έγκρισης οδηγίας για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση τους σε βιολογικούς παράγοντες, συνέστησε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσει την κοινή θέση.

Βιολογικοί παράγοντες είναι οι μικροοργανισμοί συμπεριλαμβανομένων των μικροοργανισμών που έχουν υποστεί γενετικούς χειρισμούς, κυτταρικές καλλιέργειες, ιοί και πολυκύτταρα ανθρώπινα ενδοπαράσιτα.

Συνεπώς, ως συνέπεια της έκθεσης των εργαζομένων σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία, η υγεία και η ασφάλεια των μελών της οικογένειας των εργαζομένων ή των ατόμων που ζουν μαζί τους, η κοινωνία στην οποία διαβιούν και το ευρύτερο περιβάλλον, προφανώς διακυβεύεται. Πρέπει λοιπόν να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα κατά τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού του τόπου εργασίας για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων που εκτίθενται σε βιολογικούς παράγοντες. Αυτό αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα, το οποίο δεν μπορεί να υποτάσσεται σε οικονομικές σκοπιμότητες.

Σημαντική είναι η αναφορά που γίνεται στο γεγονός ότι όλες οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν βιολογικούς παράγοντες συγκροτούν πριν από την έναρξη της λειτουργίας τους μια επιτροπή βιολογικής ασφάλειας με σαφείς αρμοδιότητες. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων συμμετέχουν καταρχήν στην επιτροπή ασφάλειας.

Ο εργοδότης πρέπει ανά διετία να εκπονεί έκθεση σχετικά με τις δυνατότητες αντικατάστασης και / ή αποφυγής των βιολογικών παραγόντων. Η έκθεση αυτή είναι δημόσια και πρέπει να διαβιβάζεται στους εκπροσώπους των εργαζομένων και στις αρμόδιες αρχές.

Τέλος τα κράτη μέλη πραγματοποιούν και δημοσιεύουν εθνικές στατιστικές για ασθένειες ή θανάτους που οφείλονται στην έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες στον τόπο εργασίας, τις οποίες και γνωστοποιούν στην Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -0378/90
Όνομα Εισηγητή:	κος Adrien ZELLER
Τίτλος κειμένου:	Διευθέτηση του χρόνου εργασίας.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(90) 327, COM(91) 130

A3-0378/90/ Μέρος Α

Η εν λόγω Έκθεση, αφορά την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με την έκδοση οδηγίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

Έτσι, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και σύμφωνα με το άρθρο 118Α της Συνθήκης της ΕΟΚ, κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει επ' αυτού.

Όπως αναφέρει ρητά ο Κοινοτικός Χάρτης για τα θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων, η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς πρέπει να οδηγήσει σε βελτίωση των βιοτικών και εργασιακών συνθηκών των εργαζομένων, μια διαδικασία η οποία πρέπει να προκύψει από την προσέγγιση των συνθηκών αυτών και την ταυτόχρονη διατήρηση της βελτίωσης όσον αφορά την διάρκεια και την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

Ειδικότερα, ο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εγγυημένο κατώτατο επίπεδο αποδοχών καθώς και εβδομαδιαία περίοδο ανάπαυσης και ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών.

Εκτιμάται επίσης ότι ο εργαζόμενος δεν μπορεί να υποχρεωθεί να εκτελέσει εργασία κατά βάρδιες και συνεπώς υποχρεούται ο εργοδότης να παρέχει τη δυνατότητα εναλλακτικής εργασίας εντός της επιχείρησης για εκείνους τους εργαζόμενους που δεν επιθυμούν να εκτελέσουν εργασία κατά βάρδιες, σε περίπτωση που μια επιχείρηση προβαίνει σε αλλαγές της οργάνωσης της εργασίας με την καθιέρωση ή την επέκταση νυχτερινής ή κατά βάρδιες εργασίας.

Γενικά αναγνωρίζεται ότι η βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας, υγιεινής και υγείας στον τόπο εργασίας αποτελεί στόχο που δεν θα πρέπει να υποβαθμισθεί για λόγους καθαρά οικονομικούς.

Αυτό πηγάζει από δύο σημαντικές διαπιστώσεις:

Ότι πολλοί εργαζόμενοι υποχρεούνται να εργάζονται αυξημένο αριθμό ωρών προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο εισοδήματος, έστω και αν οι απαιτήσεις και η διάρκεια μιας τέτοιας εργασίας μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην υγεία τους, στην ασφάλεια τους καθώς και στην ασφάλεια των συναδέλφων τους.

Και ότι χρειάζεται να καθιερωθεί μεγαλύτερη ελαστικότητα στο ημερήσιο, εβδομαδιαίο και ετήσιο χρόνο εργασίας ώστε να δίδεται στους άνδρες και τις γυναίκες η δυνατότητα να εναρμονίζουν τον επαγγελματικό με τον οικογενειακό τους βίο. Οι νυχτερινοί εργαζόμενοι

απολαμβάνουν ορισμένων πλεονεκτημάτων: μικρότερη διάρκεια εργασίας, μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, συχνότερες ιατρικές εξετάσεις. Σχετικά με τα άτομα που πάσχουν από προβλήματα υγείας, τα στοιχεία

αυτά δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους. Τέλος για τους νυχτερινούς εργαζόμενους πρέπει να προβλέπονται ειδικές εγκαταστάσεις. Για όλα αυτά τα ζητήματα προβλέπεται διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων.

A3-0378/90 Μέρος Β

Στο δεύτερο αυτό μέρος περιλαμβάνεται η αιτιολογική Έκθεση, η οποία αναλύει το θέμα του χρόνου εργασίας ως μία από τις βασικότερες και πλέον σύνθετες πτυχές της πολιτικής στον τομέα της εργασίας.

Τα τελευταία χρόνια, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, σηματοδεύτηκαν από μεγάλες καινοτομίες, τόσο μέσω της νομοθεσίας όσο και μέσω των συλλογικών συμβάσεων, στον τομέα του χρόνου εργασίας. Κυβερνήσεις εργοδότες και εργαζόμενοι καταβάλλουν προσπάθειες να βρουν χρυσή τομή μεταξύ της ανάγκης για περισσότερη ελαστικότητα και της απαίτησης για προστασία των εργαζομένων.

Ενώ λοιπόν από τη μία πρέπει να τηρηθεί το πνεύμα και το γράμμα του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, από την άλλη οι αυξανόμενες απαιτήσεις για ανταγωνιστικότητα και οι αλλαγές που σημειώνονται στις παραγωγικές διαδικασίες πολυαριθμών δραστηριοτήτων και τομέων ανάγκασαν τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν πολυάριθμες μορφές οργάνωσης του χρόνου εργασίας όπως:

Κυμαινόμενη διάρκεια εργασίας γύρω από ένα μέσο όρο υπολογιζόμενο με βάση μια σχετικά μακρά περίοδο αναφοράς.

Ελαστικότητα μέσω των αδειών και των κινητών ημερών αργίας.

Προϊούσα αποσύνδεση της οργάνωσης της εργασίας σε ατομικό επίπεδο από τους όρους και τη διάρκεια χρήσης των μηχανημάτων.

Η Επιτροπή επιλέγοντας ως νομική βάση το άρθρο 118Α της Συνθήκης, γεγονός που ανταποκρίνεται στις επιθυμίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, επέλεξε να βασίσει την πρόταση της στην ανάγκη προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Η προσέγγιση αυτή χαρακτηρίζεται από τον εισηγητή ως γόνιμη, η οποία εμπεριέχει νέες εγγυήσεις. Έτσι μια ανεξέλεγκτη ελαστικότητα βασισμένη σε βραχυπρόθεσμες οικονομικές σκοπιμότητες θα δημιουργούσε πρόσθετους κινδύνους για τους εργαζόμενους.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -0379/90, A3 -0304/91
Όνομα Εισηγητή:	κος Δημήτριος ΝΙΑΝΙΑΣ
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας για την προώθηση μιας βελτιωμένης ιατρικής περίθαλψης του πληρώματος των πλοίων
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(90) 272, COM(91) 065, COM(91) 552

Πρόκειται για μια Έκθεση, η οποία προήλθε κατόπιν πρόσκλησης του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να γνωμοδοτήσει επί της πρότασης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας για την προώθηση βελτιωμένης ιατρικής περίθαλψης του πληρώματος των πλοίων.

Η πρόταση της Επιτροπής αναφέρεται στα πλοία που είναι εγγεγραμμένα στα νηολόγια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και επιβάλλει τους ορισμούς για την ποιότητα και την ποσότητα του ιατρικού εξοπλισμού, καθώς και την ύπαρξη στα πλοία αντιδότην σε περίπτωση μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων. Καθορίζει ακόμη τις ευθύνες του εφοπλιστή και ορισμένων εργαζομένων αντίστοιχα σχετικά με την προμήθεια και τη συντήρηση του ιατρικού εξοπλισμού. Αναφέρεται επίσης στην ενημέρωση και στην επιμόρφωση, προβλέπει την ειδική εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής ιατρικών δεδομένων και θεσπίζει τον έλεγχο του ιατρικού εξοπλισμού των πλοίων. Ο εισηγητής αναφέρει ότι τόσο η Διεθνής Οργάνωση Ναυτιλίας, όσο και η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας έχουν ασχοληθεί με τις συνθήκες ζωής και εργασίας των ναυτικών. Λυπάται όμως γιατί η Σύμβαση 164 του 1987 της ΔΟΕ σχετικά με την προστασία της υγείας και την ιατρική περίθαλψη των ναυτικών, δεν έχει ακόμη επικυρωθεί από καμιά από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Είναι ιδιαίτερης σημασίας το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις στο κείμενο της Επιτροπής σχετικά με τον κατάλογο των φαρμάκων που είναι απαραίτητα επί του πλοίου, τη διευθέτηση ενός χώρου ως ιατρείου, την παρουσία ενός ιατρού υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τη δυνατότητα πραγματοποίησης ιατρικής εξέτασης στα λιμάνια που σταθμεύει το πλοίο και τη χρήση της ραδιοτηλεγραφίας για την παροχή ιατρικών συμβουλών.

A3-0304/91

Η Έκθεση αυτή αφορά γνωμοδότηση της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί της κοινής θέσης του Συμβουλίου με σκοπό την έγκριση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας στα πλοία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προσθέτει ορισμένα στοιχεία στην κοινή θέση του Συμβουλίου: θεωρεί για παράδειγμα ότι τα κράτη μέλη πρέπει να επικυρώσουν τη σύμβαση αριθμ. 164 της ΔΟΕ που αφορά τα προβλήματα αυτά. Εμμένει στην ανάγκη που υπάρχει τα πλοία που αφορά η οδηγία αυτή να μην είναι αποκλειστικά εκείνα που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Κοινότητας, αλλά και εκείνα που έχουν νηολογηθεί σε ένα κράτος μέλος. Διευκρινίζεται επίσης ότι τα πλοία που πραγματοποιούν τη μεταφορά χημικών, τοξικών ή άλλων βιομηχανικών αποβλήτων πρέπει να διαθέτουν πλήρη ιατρικό εξοπλισμό, ο οποίος καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία ελέγχου. Η υπηρεσία αυτή ενημερώνεται στην περίπτωση αυτή για τη φύση, την προέλευση, τις συνθήκες συσκευασίας, φόρτωσης εκφόρτωσης και τον ακριβή προορισμό του φορτίου και χορηγεί μαζί με το δελτίο ελέγχου ειδική άδεια απαραίτητη για την εκτέλεση του ταξιδιού.

Ο πλοίαρχος τηρείται ενήμερος για όλη αυτή τη διαδικασία.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -015/91, A3 -134/92
Όνομα Εισηγητή:	κος Bartho PRONK
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά και κινητά εργοτάξια.
Έγγραφο Επιτροπής :	COM(90) 275, COM(91) 117, COM(92) 260, COM(92) 279

A3-015/91

Η Έκθεση αυτή αφορά την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για οδηγία που αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στα προσωρινά και κινητά εργοτάξια.

Όπως διαφαίνεται από το αιτιολογικό μέρος της Έκθεσης, ο τομέας των οικοδομών είναι ιδιαίτερα σημαντικός και αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους οικονομικούς τομείς, ο οποίος απασχολεί μεγάλο αριθμό εργαζομένων. Είναι όμως συγχρόνως ένας από τους πλέον επικίνδυνους τομείς από άποψη εργατικών ατυχημάτων: έτσι στον τομέα των οικοδομών απασχολείται κάπως μεγαλύτερο από το 7% του συνόλου των εργαζομένων στην Κοινότητα. Σ' αυτό το ποσοστό αντιστοιχεί το 15% του συνόλου των ατυχημάτων. Επιπλέον το 30% του αριθμού των θανατηφόρων ατυχημάτων στον τομέα της βιομηχανίας συμβαίνει στα εργοτάξια. Ο εισηγητής παραθέτει ορισμένα εντυπωσιακά στοιχεία. Στηριζόμενος στην ανάλυση των θανατηφόρων ατυχημάτων καταδεικνύει ότι το 80% οφείλεται σε αστοχίες της μελέτης (αρχιτεκτονικές επιλογές, επιλογή υλικών) και οργανωτικά προβλήματα και το 20% σε αμέλειες κατά την εκτέλεση.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο συνολικό κόστος των ατυχημάτων που υπολογίζεται σε 3 % του κύκλου εργασιών στον τομέα των οικοδομών και αντιπροσωπεύει το 7 -10% του συνολικού ποσού για μισθούς που διατίθενται στον τομέα.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί την εισαγωγή διαφόρων νέων στοιχείων στην πρόταση της Επιτροπής όπως:

την έγκριση μέτρων που αποσκοπούν στην διασφάλιση του συντονισμού και στον καθορισμό των ευθυνών όταν σ' ένα εργοτάξιο συμμετέχουν διάφοροι εργοδότες

την σύσταση επιτροπών για την υγιεινή και την ασφάλεια

το δικαίωμα του εργαζόμενου να απομακρύνεται από τον τόπο εργασίας όταν έχει λόγους να πιστεύει ότι υφίσταται άμεσος κίνδυνος

την παροχή πληροφοριών στη γλώσσα τους, για τους εργαζόμενους με άλλο γλωσσικό ιδίωμα

A3-134/92

Λόγω του ότι η κοινή θέση τους Συμβουλίου δεν υιοθετεί τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη σύσταση επιτροπών για την ασφάλεια και την υγεία και το δικαίωμα απομάκρυνσης από τον τόπο εργασίας σε περίπτωση άμεσου κινδύνου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις επαναφέρει σε δεύτερη ανάγνωση.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -101/91
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ασφάλεια , υγιεινή και υγεία στο χώρο εργασίας πρόγραμμα δράσης για το 1992.
Έγγραφο Επιτροπής :	COM(90) 450, COM(91) 204

Η Έκθεση αυτή είναι το προϊόν της πρόσκλησης του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης που αφορά ένα πρόγραμμα δράσεων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους για την ασφάλεια την υγιεινή και την υγεία στο χώρο εργασίας.

Στο αιτιολογικό μέρος της Έκθεσης ο εισηγητής αναγνωρίζει ότι το νομοθετικό έργο στον τομέα υγιεινής και ασφάλειας είναι πράγματι σημαντικό και μεγάλης εμβέλειας και αναμένεται να έχει συνέπειες για κάθε χώρο εργασίας, εργοδότη και εργαζόμενο στην κοινότητα.

Μεταξύ των πρωταρχικών στόχων του έτους δράσης πρέπει να είναι η μεγιστοποίηση της ευαισθητοποίησης, σαφήνειας και διαφάνειας της εν λόγω νομοθεσίας προκειμένου να διευκολυνθεί η πλήρης μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο και να ελεγχθεί εν συνεχεία η εφαρμογή της.

Από τις εκτιμήσεις του εισηγητή προκύπτει ότι το επίπεδο ευαισθητοποίησης μεταξύ των βασικών εταίρων στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας ποικίλει. Λόγω του ότι οι πόροι που έχουν προταθεί για το έτος δράσης είναι περιορισμένοι, προτείνεται η επιλογή ομάδων στόχων καθώς και των τομέων δράσης κατά προτεραιότητα όπως:

Εργοδότης στις ΜΜΕ

Μη οργανωμένους εργαζόμενους στις ΜΜΕ

Εργαζόμενους που ανήκουν στα αντιπροσωπευτικά όργανα των εργαζομένων σε επίπεδο εργοταξίου και χώρους εργασίας

Διεθνικούς τομεακούς συνδέσμους στο επίπεδο των εργαζομένων, ειδικών στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας

Εξαιτίας της σημαντικότητας των ενεργειών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί όπως η συνολική χρηματοδότηση να μην είναι κατώτερη από 20 εκατ. ECU.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 - 182/91 και A3 - 135/92
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας και υγείας στον τόπο εργασίας.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(88) 076, COM(89) 087, COM(89) 519

Το Συμβούλιο κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας που αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας και υγείας στον τόπο εργασίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εμμένει στην ανάγκη να ληφθούν υπόψη, κατά τη διαδικασία επιλογής του τύπου της σήμανσης, οι οπτικές ή ακουστικές μειονεξίες από τις οποίες μπορεί να πάσχουν ορισμένοι εργαζόμενοι. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, η οπτική επικοινωνία είναι σε γενικές γραμμές καταλληλότερη για άτομα με ικανότητα όρασης απ' ότι τα ακουστικά μηνύματα. Η ακουστική σήμανση είναι ενδεχομένως αναγκαία προκειμένου να προσελκύσει την προσοχή ενός εργαζομένου εφ' όσον λόγω της πλήρους απασχόλησης του δεν έχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί οπτικές πληροφορίες ή εάν έχει προβλήματα όρασης. Σχετικά με τα ακουστικά σήματα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκτιμά ότι, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ενδεχόμενο μείωσης της ακοής των εργαζομένων, ιδίως σε υψηλότερες συχνότητες.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 - 0235/91 , A3 - 226/92
Όνομα Εισηγητή:	κος Henry Mc CUBBIN
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές για την βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(90) 663, COM(91) 493, COM(92) 366

A3 - 0235/91, A3 - 226/92

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατόπιν πρόσκλησης του Συμβουλίου προσεκλήθη να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας περί των ελαχίστων προδιαγραφών για την βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες.

Σύμφωνα με το σκεπτικό του εισηγητή, το οποίο αναπτύσσεται στο αιτιολογικό μέρος της Έκθεσης, η φύση των εξορυκτικών βιομηχανιών είναι τέτοια που δεν υπάρχουν περιθώρια για παρεκκλίσεις μεταξύ ανωτάτων και κατωτάτων επιπέδων ασφάλειας. Πρωτίστως, εκείνο που πρέπει να επιδιώκεται είναι το βέλτιστο επίπεδο ασφάλειας για τους εργαζομένους.

Στη βάση αυτής της λογικής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε 25 συνολικά τροπολογίες σχετικά με:

την ικανότητα του προσωπικού πλαισίωσης

την κατάρτιση του προσωπικού

την επίσημη έκθεση ασφάλειας

την υγειονομική παρακολούθηση

τις επιθεωρήσεις

το προσωρινό ασφαλές καταφύγιο

τους τρόπους διαβούλευσης και συμμετοχής των εργαζομένων που καθορίζονται με ιδιαίτερη ακρίβεια από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Επιτροπή ακολούθησε ως επί το πλείστον τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς υιοθέτησε πλήρως ή μερικώς 23 από τις 25 τροπολογίες.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-163/92, A3-299/92
Όνομα Εισηγητή:	κος Henry Mc CUBBIN
Τίτλος κειμένου:	Προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων σε εξορυκτικές βιομηχανίες.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM (92)014, COM (92) 251 COM (92) 489

Η έκθεση αυτή της Επιτροπής των Κοινωνικών υποθέσεων, απασχόλησης και εργασιακού περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προήλθε κατόπιν πρότασης της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας περί ελαχίστων προδιαγραφών για την βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές βιομηχανίες που απασχολούνται με την έρευνα και την εκμετάλλευση των ορυκτών πρώτων υλών στα μεταλλεία και λατομεία, που σύμφωνα με την συλλογιστική του εισηγητή αποτελούν υψηλού κινδύνου βιομηχανίες.

Το περιεχόμενο της Έκθεσης αναφέρεται κυρίως στην πληροφόρηση, στις οδηγίες καθώς και στην εκ νέου κατάρτιση που έχουν δικαίωμα οι εργαζόμενοι, προκειμένου να προστατεύουν την υγεία και την ασφάλεια τους.

Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλίζεται η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, ειδικός επόπτης πρέπει να επισκέπτεται τους χώρους εργασίας τουλάχιστον μια φορά κάθε βάρδια σε εγκαταστάσεις επιφάνειας και δύο φορές κάθε βάρδια στις υπόγειες εγκαταστάσεις.

Στα υπόγεια ανθρακωρυχεία ο επόπτης πρέπει να επιθεωρεί τους χώρους εργασίας των υπαλλήλων. Ο επόπτης των υπογείων ανθρακωρυχείων έχει την άμεση ευθύνη για τους εργαζόμενους και τις εργασίες που εκτελούνται εντός της περιοχής που έχει στην αρμοδιότητα.

Επίσης οι χώροι και οι θέσεις εργασίας όπου οι εργαζόμενοι είναι εκτεθειμένοι σε κινδύνους σε περίπτωση βλάβης του τεχνητού φωτισμού πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό ικανοποιητικής έντασης ή πρέπει οι εργαζόμενοι να διαθέτουν ατομικό εξοπλισμό φωτισμού.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-224/92, A3-285/92
Όνομα Εισηγητή:	κος Antonio MARQUES MENDES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας σε αλιευτικά πλοία.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM (91)466, COM (92) 90

Σύμφωνα με τον εισηγητή, το σκεπτικό το οποίο αναπτύσσεται στην αιτιολογική Έκθεση, η εργασία της θαλάσσιας αλιείας αποτελεί δραστηριότητα μεγάλου κινδύνου για τη ζωή των αλιέων, λόγω της ιδιαιτερότητας και της φύσης της. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν αξιόπιστες στατιστικές που να επιτρέπουν την εκτίμηση τόσο του αριθμού των ατυχημάτων όσο και τον αριθμό των νεκρών και τραυματιών που προκαλούν τα ατυχήματα αυτά είναι ευρέως γνωστό ότι είναι σημαντικός ο αριθμός ανθρωπίνων υπάρξεων που χάνονται κατά την εκτέλεση αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Πολλές φορές αυτές οι απώλειες οφείλονται στην ανεπάρκεια των συνηθών ασφάλειας. Μεταξύ των τραυματιών ένας σημαντικός αριθμός είναι νέοι που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την αλιευτική δραστηριότητα.

Όλα αυτά συνεπάγονται αρνητικές συνέπειες για τις οικογένειες τους καθώς και υψηλό κοινωνικό κόστος.

Έχοντας υπόψη ότι η αλιεία αποτελεί μία σημαντική και ουσιάδους σημασίας οικονομική δραστηριότητα για πολλούς εργαζόμενους της κοινότητας, είναι απαραίτητη η ύπαρξη όχι μόνο αποτελεσματικών μέτρων για την αρωγή των θυμάτων σε περίπτωση ατυχήματος, αλλά κυρίως μέτρων που θα προλαμβάνουν στο μέτρο του δυνατού τα ατυχήματα αυτά. Για τους λόγους αυτούς κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση ελαχίστων κανόνων με στόχο την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στα αλιευτικά σκάφη.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εμμένει στις προληπτικές πτυχές της ασφάλειας και ζητεί τον έλεγχο των σκαφών όταν βρίσκονται σε πλήρη λειτουργία. Ζητεί επίσης την ενθάρρυνση του εκσυγχρονισμού του στόλου, ορίζοντας υψηλές προδιαγραφές στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας.

Τέλος εμμένει ώστε στους αλιευτές να παρέχεται κατάρτιση σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και την πρόληψη των ατυχημάτων πάνω στο σκάφος.

Στο κείμενο της κοινής θέσης του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στη σύσταση κατά την διάρκεια της διαδικασίας συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση) εμμένει στην υποχρέωση τήρησης ημερολογίου στα αλιευτικά σκάφη. Έτσι στην αρμόδια αρχή θα διαβιβάζεται αναλυτική έκθεση κάθε φορά που τα εν πλω συμβάντα έχουν ή ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στο σκάφος. Επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τάσσεται υπέρ της πενταετούς αντί της επταετούς προθεσμίας την οποία προτείνει το Συμβούλιο προκειμένου να συμμορφωθούν τα υπάρχοντα αλιευτικά σκάφη προς τις ελάχιστες προϋποθέσεις ασφάλειας και υγείας.

Τέλος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί από κάθε άτομο που κυβερνά το σκάφος να έχει επαρκείς γλωσσικές γνώσεις, ώστε να μπορεί να επικοινωνεί με τους αλιείς στο σκάφος.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-0397/92
Όνομα Εισηγητή:	κα Joanne RONN
Τίτλος κειμένου:	Προστασία των νέων κατά την εργασία.
Έγγραφο Επιτροπής :	COM (91)543, COM (93) 035

Η Έκθεση αυτή προήλθε κατόπιν πρόσκλησης του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ώστε το τελευταίο να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας για την προστασία των νέων κατά την εργασία.

Η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής εντάσσεται στο πλαίσιο του Χάρτη των βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων τον οποίον ενέκριναν 11 κράτη μέλη τον Δεκέμβριο του 1989. Ειδικότερα στα σημεία 20-23 αναφέρεται ρητώς η ανάγκη προστασίας των παιδιών και των εφήβων. Στο σημείο 20 του χάρτη αναφέρεται ότι η ελάχιστη ηλικία για την έναρξη εργασίας δεν μπορεί να είναι σε καμία περίπτωση κάτω των 15 ετών.

Στην αιτιολογική της Έκθεσης, η εισηγήτρια για να τεκμηριώσει τις απόψεις της αναφέρεται σε μία μελέτη, όπου διαφαίνεται ότι η εργασία των παιδιών στην Ευρώπη του 1990 θυμίζει μακρινές εικόνες της βιομηχανικής επανάστασης του παρελθόντος αιώνα. Σύμφωνα με αρκετές πηγές η εργασία των παιδιών εξακολουθεί να είναι διαδεδομένη στις νοτιοευρωπαϊκές χώρες.

Οι λόγοι είναι τόσο οικονομικοί (ένδεια, αποκεντρωμένα πρότυπα παραγωγής χαμηλών ικανοτήτων και εντατικής εργασίας, καθώς και οικογενειακές αγροτικές δραστηριότητες) όσο και κοινωνικοί (έλλειψη εκπαιδευτικών δομών, έλλειψη εμπιστοσύνης στην εκπαίδευση). Αλλά και στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης η κατάσταση δεν είναι καλύτερη.

Μία έρευνα που διεξήγαγε η Επιθεώρηση Εργασίας της Δανίας από το 1984 έως το 1988 έδειξε ότι σε ομάδα 120.000 εργαζομένων της ομάδας ηλικίας από 15-18 ετών σημειώθηκαν 7.414 επαγγελματικά ατυχήματα. Αντιστοιχούν δηλαδή 12 επαγγελματικά ατυχήματα σε 1.000 εργαζόμενους. Οι στατιστικές έδειξαν επίσης ότι οι νέοι που εκτελούν νέα καθήκοντα κινδυνεύουν περισσότερο από ό,τι οι παλαιότεροι συνάδελφοί τους. Όσο δε πιο νέοι, τόσο πιο έντονο το πρόβλημα. Στην ομάδα ηλικίας 15-18 ετών είχαν σημειωθεί 7 θανατηφόρα ατυχήματα, 106 νέοι είχαν χάσει 1 δάκτυλο ή περισσότερα ενώ ήσαν 740 οι περιπτώσεις καταγμάτων.

Η εισηγήτρια ακολούθως αναφέρεται διεξοδικά στην Διεθνή Οργάνωση Εργασίας τονίζοντας ότι από την ίδρυση της ασχολήθηκε με την κατάργηση της εργασίας των παιδιών και την προστασία των νεαρών εργαζομένων. Έτσι μία σειρά Συμβάσεων για κατώτερο όριο ηλικίας, νυχτερινή εργασία και ιατρική παρακολούθηση αποτελούν ισχυρές διεθνείς νομικές πράξεις υπέρ της προστασίας των νέων.

Η δραστηριότητα όμως της ΔΟΕ δεν σταματά μόνο στην έγκριση νομικών μέτρων αλλά και στον έλεγχο εφαρμογής τους. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τροποποίησε την πρόταση της Επιτροπής σε διάφορα σημεία, προκειμένου να την καταστήσει περισσότερο δεσμευτική για τους εργοδότες θέτοντας πολύ αυστηρά όρια για την διάρκεια της εργασίας, από ότι εκείνα που ορίζει η πρόταση οδηγίας. Ενισχύεται επίσης το κείμενο της πρότασης με την εισαγωγή ορισμένων συμπληρωματικών απαιτήσεων σχετικά με τον ιατρικό έλεγχο των νέων, τις υπερωρίες, οι οποίες απαγορεύονται και την νυχτερινή εργασία, η οποία απαγορεύεται μεταξύ 23:00 και 0:600).

Τέλος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητά από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα προκειμένου να:

διασφαλίσουν στους νέους που έχουν χάσει τη θέση απασχόλησης τους δικαιώματα ανάλογα με εκείνα των οποίων απολαμβάνουν οι ενήλικες που βρίσκονται στην Ίδια κατάσταση (κυρίως όσον αφορά το επίδομα ανεργίας)

διασφαλίσουν ότι στους νέους εργαζόμενους καταβάλλεται για την εργασία τους αμοιβή ανάλογη εκείνης που καταβάλλεται στους ενήλικες.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-015/93, A3-223/93
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση τους σε βιολογικούς παράγοντες.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM (92)261, COM (93) 086, COM (93)440

Η Έκθεση αυτή της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων, Απασχόλησης και Εργασιακού Περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προήλθε κατόπιν πρόσκλησης του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως το τελευταίο γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για την έκδοση οδηγίας, η οποία τροποποιεί την οδηγία 90/679/ΕΟΚ περί προστασίας των εργαζομένων έναντι κινδύνων συνδεομένων με την έκθεση τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας.

Επιθυμία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι να περιληφθεί στην παρούσα οδηγία κατάλογος των γενετικά τροποποιημένων βιολογικών παραγόντων.

Εκτιμά ότι πρέπει να περιληφθεί μια πρακτική εμβολιασμού των εργαζομένων που εκτίθενται στους βιολογικούς παράγοντες για τους οποίους υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια.

Ειδικότερα ο κώδικας προβλέπει ότι:

το ενδεχόμενο εμβολιασμού των εργαζομένων εξετάζεται μετά την εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης τους στους βιολογικούς παράγοντες

ο εμβολιασμός δεν είναι υποχρεωτικός αλλά οι εργοδότες ενημερώνουν τους εργαζόμενους σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του εμβολιασμού ή μη εμβολιασμού

οι εργοδότες δεν θέτουν τον εμβολιασμό ως απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόσληψη εάν δεν παρέχεται επαρκής προστασία στους εργαζόμενους που δεν ανταποκρίνονται σε ένα εμβόλιο, πρέπει να προσφέρεται εναλλακτική εργασία κατά την οποία να μην εκτίθενται στους εν λόγω βιολογικούς παράγοντες.

Επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τροποποιεί την ταξινόμηση ορισμένων βιολογικών παραγόντων όπως ο ιός της ηπατίτιδας Α, της ευλογιάς και του AIDS. Σημειωτέον ότι οι βιολογικοί παράγοντες ταξινομούνται σε τέσσερις ομάδες κινδύνου σύμφωνα με το μέγεθος του κινδύνου μόλυνσης που αντιπροσωπεύουν.

Κατά την διάρκεια της διαδικασίας της δεύτερης ανάγνωσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εύχεται να ταξινομηθεί ο ιός του AIDS στην 4η κατηγορία. Θεωρείται δηλαδή ότι προκαλεί σοβαρές ασθένειες στον άνθρωπο και αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για τους εργαζόμενους.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-0027/93, A3-223/93
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Σχετικά με τον εμβολιασμό κατά της ηπατίτιδας B όσων εργάζονται στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης ή εκτίθενται στο σχετικό κίνδυνο λόγω του επαγγέλματος τους.

Η Έκθεση αυτή της Επιτροπής των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αφορά την προστασία κατά της ηπατίτιδας B όσων εργάζονται στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, ένα ποσοστό 15-30% των εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης στην Ευρώπη μολύνονται από τον ιό και ένα ακόμα μεγαλύτερο ποσοστό εκτίθενται στο σχετικό κίνδυνο δεδομένου ότι έρχεται σε συχνή επαφή με το αίμα και άλλα μολυσματικά υλικά. Ο ιός της ηπατίτιδας B αποτελεί ένα εξαιρετικά παθογόνο μικροοργανισμό που μεταδίδεται με το αίμα και ο οποίος στη χειρότερη μορφή του προκαλεί το θάνατο. Παρόλα αυτά όμως όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, τα επίπεδα εμβολιασμού στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και σε άλλα επικίνδυνα επαγγέλματα παραμένουν χαμηλά. Ωστόσο, από τις αρχές της δεκαετίας του '80, διατίθενται αποτελεσματικά εμβόλια, τα οποία φαίνεται να έχουν οδηγήσει σε σημαντική μείωση της επαγγελματικής διάδοσης της ασθένειας.

Όπως όμως αναφέρει ο εισηγητής στο αιτιολογικό μέρος της έκθεσης του, έρευνες αποδεικνύουν ότι τούτο δεν ισχύει στην πραγματικότητα, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη πολιτικής στον τομέα αυτόν.

Εκτός από τα επαγγέλματα τα οποία σχετίζονται άμεσα με τον παραδοσιακό τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, υπάρχει και μία σειρά άλλων όπως : αστυνομία, πυροσβεστική, πλυντήρια νοσοκομείων και οικιακό προσωπικό, τα οποία παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο λόγω της έκθεσης τους σε μολυσμένες βελόνες, αίμα, λερωμένα λινά υφάσματα κ.λ.π. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προτείνει τον ορισμό ενός κώδικα συμπεριφοράς που προβλέπει κυρίως ότι:

σε περίπτωση που υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια κατά των παθογόνων παραγόντων που μεταφέρονται με το αίμα, όλοι οι εργοδότες υποχρεούνται να προσφέρουν πρόγραμμα εμβολιασμού σε όλους τους εργαζόμενους τους ή το λοιπό προσωπικό που εργάζεται στις εγκαταστάσεις τους και έρχεται σε επαφή με το αίμα τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Οι εργοδότες στους σχετικούς τομείς υπόκεινται στην καταβολή αποζημίωσης που συνδέεται με την προσβολή από ηπατίτιδα B, ενώ η ευθύνη αυτή θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι αρνούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα εμβολιασμού, άρνηση η οποία είναι έγκυρη εάν και μόνον εάν επιβεβαιώνεται γραπτώς. Το κόστος του εμβολιασμού αναλαμβάνεται πλήρως από τον εργοδότη.

Τέλος υπενθυμίζεται το γεγονός ότι το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, συνδικαλιστικές ενώσεις και εργαζόμενοι στον τομέα, της υγειονομικής περίθαλψης ζητούν αυστηρότερη κοινοτική νομοθεσία για τον εμβολιασμό, απαίτηση που είναι σύμφωνη με την άποψη του Κοινοβουλίου, ότι η προληπτική δράση αποτελεί την καλύτερη μορφή προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-0224/93
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τις μεταφορικές δραστηριότητες και τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM (92) 234, COM (91)421

Η παρούσα Έκθεση αφορά την πρόταση της Επιτροπής για οδηγία του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια και υγεία για τις μεταφορικές δραστηριότητες και τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς.

Η προαναφερθείσα πρόταση αναφέρεται σε μέσα μεταφορών οποιασδήποτε φύσεως (εναέριες, οδικές, σιδηροδρομικές ή πλωτές μεταφορές), στην βελτίωση της οργάνωσης όλων των μεταφορικών δραστηριοτήτων στη διασφάλιση της εναρμόνισης των αναγκών ελαχίστων προδιαγραφών ασφάλειας και προστασίας της υγείας στον τομέα των μεταφορών, που πρόκειται για έναν από τους πιο επικίνδυνους τομείς, όπως προκύπτει από τις στατιστικές ατυχημάτων. Μολονότι η πρόταση πραγματεύεται επιμέρους θέματα υγείας και ασφάλειας στον τομέα των μεταφορών, στρέφεται και αυτή προς τους ίδιους θεμελιώδεις στόχους και συγκεκριμένα:

στην βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων

στην εναρμόνιση σε επίπεδο Κοινότητας των ελάχιστων απαιτήσεων υγιεινής και ασφάλειας.

Ο εισηγητής εκφράζει την ικανοποίηση του για τους συνολικούς προσανατολισμούς της πρότασης. Επισημαίνει ότι οι χώροι εργασίας που βρίσκονται επάνω σε μέσα μεταφοράς μπορεί να αποτελούν επικίνδυνα περιβάλλοντα εργασίας και ότι η ποιότητα ενός τέτοιου περιβάλλοντος επηρεάζει την όλη ασφάλεια των μεταφορών από την σκοπιά της δημόσιας υγείας.

Οι τροπολογίες οι οποίες υιοθετήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε ενισχύουν τις ήδη προβλεπόμενες διατάξεις, είτε προσθέτουν νέες διατάξεις στην αρχική πρόταση. Στις πρώτες συγκαταλέγονται τροπολογίες που:

επεκτείνουν το ρόλο και την ευθύνη των εκπροσώπων των εργαζομένων

καθιστούν αυστηρότερες τις διατάξεις για την πρόβλεψη χώρων απαγόρευσης του καπνίσματος

βελτιώνουν τις παρεχόμενες ευκολίες σε μαγειρεία και χώρους ανάπαυσης όπου προβλέπονται

διασφαλίζουν ότι οι θερμοκρασίες στους χώρους εργασίας επιτρέπουν την ασφαλή εκτέλεση των εργασιακών καθηκόντων.

Με τις δεύτερες προστίθενται νέες διατάξεις που:

διασφαλίζουν ότι ο εξοπλισμός των μεταφορών χρησιμοποιείται για τους προβλεπόμενους σκοπούς

προσφέρουν στους εργαζόμενους καλύτερη πρόσβαση σε ανεξάρτητες ιατρικές εξετάσεις και γνωματεύσεις

προβλέπουν αντικαταστάτες οδηγούς προκειμένου οι εργαζόμενοι να μπορούν να κάνουν διαλείμματα.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3-185/94
Όνομα Εισηγητή:	κος Henry Mc CUBBIN
Τίτλος κειμένου:	Κίνδυνοι που σχετίζονται με χημικούς παράγοντες κατά την εργασία.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM (93) 155, COM (94) 230

Η Έκθεση αυτή αφορά την πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση οδηγίας του Συμβουλίου περί της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων από τους κινδύνους που σχετίζονται με χημικούς παράγοντες κατά την εργασία.

Σκοπός της πρότασης οδηγίας είναι να επιδιωχθεί η εξασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας των εργαζομένων που εκτίθενται σε χημικούς παράγοντες, συνενώνοντας, προσαρμόζοντας και αποσαφηνίζοντας τις υπάρχουσες διατάξεις με ταυτόχρονη εξάλειψη των ασαφειών στις υπάρχουσες διατάξεις.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογραμμίζει ότι η οδηγία επιφέρει βελτιώσεις όσον αφορά τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και αυτό γιατί όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, τα εργατικά ατυχήματα και ασθένειες εξαιτίας χημικών παραγόντων αντιπροσωπεύουν το 7% των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης και πλήττουν 10 εκατομμύρια εργαζόμενους ετησίως με συνολικό κόστος για την Κοινότητα 20 δίσ ECU. Ειδικότερα αναφέρεται ότι:

ο εργοδότης φροντίζει ώστε ο κίνδυνος από ένα χημικό παράγοντα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων κατά την εργασία να εξαλείφεται ή να μειώνεται ιδίως με την εξάλειψη του κινδύνου στην πηγή, προτιμώντας συλλογικά μέτρα προστασίας από ατομικά και ιδίως καθαρότερες τεχνολογίες και άλλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα, εφόσον γίνονται διαθέσιμα.

Επίσης ο εργοδότης λαμβάνει μέτρα και προφυλάξεις ανάλογα με την φύση του κινδύνου στο χώρο εργασίας ώστε:

να παρέχει επιμόρφωση και ασφαλείς εργασιακές σχέσεις

να παρέχει κατάλληλο εξοπλισμό προστασίας στους εργαζόμενους

να περιορίζει και να συγκρατεί τις ποσότητες των επικίνδυνων χημικών παραγόντων στο χώρο εργασίας στα απολύτως απαραίτητα επίπεδα για την ολοκλήρωση της εργασίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί την εποπτεία των εργασιών όπου εμπλέκονται χημικοί παράγοντες, από αρμόδιο προσωπικό. Επισημαίνει επίσης ότι το προσωπικό πρέπει να λαμβάνει σαφείς και κατανοητές οδηγίες συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών ειδικών διευθετήσεων και της παροχής πρώτων βοηθειών. Το προσωπικό, το οποίο χρησιμοποιεί εξοπλισμό ασφάλειας πρέπει να εκπαιδεύεται και να εξασκείται στη χρήση του. Προβλέπεται επίσης η θέσπιση λεπτομερών κανόνων τεχνικής καθοδήγησης για ορισμένες πρακτικές πτυχές της εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας, ύστερα από διαβούλευση με τους εργοδότες και τους εργαζόμενους.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -192/94
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους οφειλόμενους σε φυσικούς παράγοντες.
Έγγραφα Επιτροπής :	COM(92) 560, COM(94) 284

Η Έκθεση αυτή προέρχεται από την γνωμοδότηση της Επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία αφορά την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί των ελάχιστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε κινδύνους οφειλόμενους σε φυσικούς παράγοντες.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προέβει σε ορισμένες τροπολογίες οι οποίες αφορούν τους ορισμούς που περιέχει η οδηγία. Έτσι ο όρος "ανώτατο όριο"

προβλέφθηκε να αντικατασταθεί με τον όρο "οριακή τιμή έκθεσης" που προσδιορίζεται ως η τιμή πέραν της οποίας τα μη προστατευόμενα άτομα διατρέχουν απαράδεκτα υψηλούς κινδύνους.

Το "επίπεδο κατωφλίου" ορίζεται ως η τιμή έκθεσης κάτω από την οποία η συνεχής και/ή επαναληπτική έκθεση δεν επιδρά δυσμενώς στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.

Σε περίπτωση όπου τα επίπεδα έκθεσης δεν μπορούν να διατηρηθούν κάτω από τις οριακές τιμές έκθεσης, ο εργοδότης οφείλει να λάβει αμέσως όλα τα συλλογικά μέτρα για τη μείωση των κινδύνων, οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν με τεχνολογικά ή οργανωτικά μέσα. Όπου αυτό είναι ανέφικτο, ο εργοδότης υποδεικνύει τη χρήση εξοπλισμών ατομικής προστασίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί να διενεργείται ιατρική εξέταση των εργαζομένων, εάν εκτίθενται πέραν της οριακής τιμής έκθεσης. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά διετία μια επισκόπηση των αποκλίσεων από τις διατάξεις της οδηγίας ενώ ανατίθεται σε τεχνικές επιτροπές να εκπονούν πρόσθετα έγγραφα προσδιορισμού των διαδικασιών για την εφαρμογή της οδηγίας.

Τέλος ορισμένες από τις προτεινόμενες τροπολογίες αφορούν τα παραρτήματα.

Αξίζει να αναφερθεί εκείνη που τονίζει ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν τακτική ιατρική παρακολούθηση όταν εκτίθενται σε επίπεδα κραδασμών των χεριών, κραδασμών όλου του σώματος ή οπτικής ακτινοβολίας τα οποία υπερβαίνουν τα επίπεδα δράσης.

Έγγραφο Συνεδρίασης:	A3 -0315/94
Όνομα Εισηγητή:	κος Stephen HUGHES
Τίτλος κειμένου:	Πλαίσιο δράσης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους τομείς της ασφάλειας, υγιεινής και προστασίας της υγείας κατά την εργασία (1994 - 2000)
Έγγραφο Επιτροπής :	COM(93) 560

Στην Έκθεση αυτή αναγνωρίζεται ότι η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα της υγείας και ασφάλειας έχει επιτελέσει μεγάλη πρόοδο, ιδίως μετά το 1987 και ότι είναι μια από τις περισσότερες επιτυχημένες πτυχές του οικοδομήματος της κοινωνικής Ευρώπης.

Ωστόσο, ο αριθμός των ατυχημάτων και των θανάτων κατά την εργασία καθώς επίσης και των επαγγελματικών ασθενειών στην Κοινότητα εξακολουθεί να είναι απαράδεκτα υψηλός. Αυτό αποτελεί μια τεραστία και περιττή δαπάνη σε έμψυχο υλικό που επιβαρύνει οικονομικά την κοινωνία. Όμως η βελτίωση της υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας μπορεί να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Η Κοινότητα χρειάζεται περαιτέρω προόδους για να βελτιώσει την υγεία και ασφάλεια στους διάφορους τομείς, τα υλικά ή τις ιδιαιτέρως ευαίσθητες ομάδες που είναι εκτεθειμένες σε κίνδυνο και οι οποίες εξακολουθούν να προστατεύονται ανεπαρκώς.

Για τους λόγους αυτούς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει ένα τέταρτο πρόγραμμα δράσης για την υγεία και την ασφάλεια και να διερευνήσει τους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας.

σωματικό και πνευματικό στρες
μονότονες μέθοδοι εργασίας
εργασία με βάρδιες και νυκτερινή εργασία
γενετική ανίχνευση και παρακολούθηση
καθοδήγηση σχετικά με την αξιολόγηση κινδύνων
νέες τεχνολογίες και παραγωγικές τεχνικές
εκφοβισμός και βία στον τόπο εργασίας
πρόσθετα παραρτήματα στην οδηγία περί "φυσικών παραγόντων"

Επιπλέον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί την ανάληψη δράσεις στους τομείς της πληροφόρησης της εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και της έρευνας επί θεμάτων υγείας και ασφάλειας. Η έρευνα αυτή θα περιλαμβάνει θέματα όπως οι συνέπειες των χώρων εργασίας, η νέα τεχνολογία και τέλος οι καθαρές τεχνολογίες.

Τέλος το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί την κατάρτιση ενός Προγράμματος Δράσης για την Ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) με στόχο την προώθηση βελτιωμένων συνθηκών υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία και με πρόβλεψη μεταξύ άλλων ενός μηχανισμού διαβούλευσης για να εξασφαλισθεί η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.

ΜΕΡΟΣ Γ'

**“ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ”**

"Ανασκόπηση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων"

Με την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έγινε εμφανής η ανάγκη διαμόρφωσης μιας σφαιρικής προσέγγισης του θέματος της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων έτσι ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο τόσο τα ατυχήματα που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της εργασίας, όσο και οι επαγγελματικές ασθένειες. Έγινε λοιπόν παραδεκτό ότι η επαγγελματική υγεία και ασφάλεια πρέπει να αποτελούν αντικείμενο προσοχής της Κοινότητας και αυτό παρά τις προοδευτικές βελτιώσεις στον τομέα της προστασίας της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, σε σχέση με το παρελθόν. Παρά όμως τις βελτιώσεις, ο ρυθμός αλλαγής διέφερε από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, γεγονός που δημιουργούσε μεγάλες διαφορές μεταξύ των μέτρων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Έπρεπε λοιπόν να υπάρξει μια συντονισμένη κοινοτική πρωτοβουλία, η οποία ενόψει της ενιαίας αγοράς, θα ενίσχυε την ανάγκη για την υιοθέτηση των ελαχίστων απαιτήσεων υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία έτσι ώστε να εξασφαλισθεί ο ανταγωνισμός, η παραγωγικότητα και η προστασία των εργαζομένων σε ίση βάση.

Τα μέτρα τα οποία πάρθηκαν μεταξύ 1986 -1989 αφορούσαν κατά κύριο λόγο θέματα σχετικά με την υγεία και την προστασία των εργαζομένων και βασίζοντο στο άρθρο 118Α CCE. Δεν επρόκειτο για την πρώτη φορά που η Κοινότητα επιδείκνυε ενδιαφέρον για τα ζητήματα αυτά. Το 1974 με την **απόφαση 74/325 CEE**, η Κοινότητα θέσπισε την ονομαζόμενη Συμβουλευτική Επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στους χώρους εργασίας. Το 1978, το Συμβούλιο Υπουργών ενέκρινε ένα πρώτο πρόγραμμα δράσης για αυτόν τον σκοπό, ενώ το 1984 υιοθετήθηκε ένα δεύτερο πρόγραμμα. Εντούτοις έως το 1988 λίγα μόνο νομοθετικά κείμενα είχαν εγκριθεί. Μεταξύ αυτών αξίζει να αναφερθούν: η **οδηγία 77/576 CEE** που αφορά τη σήμανση στους χώρους εργασίας, η **οδηγία 80/1107 CEE** που αφορά την προστασία των εργαζομένων από την έκθεση τους σε φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και η **οδηγία 82/501 CEE** η οποία αφορά τα μεγάλα ατυχήματα που έχουν να κάνουν με ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες. Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη δόθηκε νέα ώθηση στην κοινωνική πολιτική της Κοινότητας, και ειδικότερα σε θέματα που αφορούν την βελτίωση της υγιεινής και της ασφάλειας. Θεωρήθηκε λοιπόν αναγκαίο να καθοριστεί ένα σύνολο ελαχίστων απαιτήσεων έτσι ώστε να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων.

Σε γενικές γραμμές οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής βασίστηκαν σε τρεις θεμελιώδεις αρχές:

Την ανάγκη να συνεχιστεί η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας της υγείας των εργαζομένων σε ευρύ μέτωπο.

Την υποχρέωση να εξασφαλιστεί η επαρκής προστασία των εργαζομένων από εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες.

Την ανάγκη να εξασφαλιστεί η επαρκής προστασία των εργαζομένων, ώστε οι ανταγωνιστικές πιέσεις εξ αιτίας της ενιαίας αγοράς να μην θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Θα πρέπει να τονιστεί ότι μετά την έκδοση της κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγιεινής και της ασφάλειας δεν περιορίστηκε μόνο στην νομοθεσία. Χρησιμοποιήθηκαν πρακτικές συστάσεις, κώδικες δεοντολογίας, ενημερωτικά κείμενα και οικονομική ενίσχυση για την υποστήριξη και συμπλήρωση των νομοθετικών μέτρων. Το 1987, η Επιτροπή παρουσίασε το τρίτο πρόγραμμα δράσης για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας το οποίο πολύ γρήγορα ενεκρίθη από το Συμβούλιο. Έκτοτε, η κοινοτική νομοθεσία γνώρισε μία σημαντική πρόοδο. Επίσης μέσα στα πλαίσια του τέταρτου προγράμματος το οποίο παρουσιάστηκε το 1993, η Επιτροπή τόνισε τη σημασία της εφαρμογής της εκλογίκευσης και της ισχυροποίησης της κοινοτικής νομοθεσίας. Τα νομοθετήματα τα οποία ψηφίστηκαν σχετικά με την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες: μία πρώτη η οποία περιλαμβάνει νομοθετήματα γενικής φύσεως και μία δεύτερη η οποία περιλαμβάνει νομοθετήματα εξειδικευμένα.

Τα νομοθετήματα γενικής φύσεως

Κατ' αρχάς η **οδηγία 89/391 CEE** ορίζει τους γενικούς κανόνες οι οποίοι πρέπει να ισχύουν έτσι ώστε να προωθηθεί η βελτίωση της υγιεινής και της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Η οδηγία αυτή προσδιορίζει το πλαίσιο, εντός του οποίου κινούνται όλες οι άλλες οδηγίες. Οι πέντε πρώτες, οι οποίες υιοθετήθηκαν μετά την οδηγία-πλαίσιο 89/391 μπορούν να χαρακτηρισθούν ως γενικού χαρακτήρα. Η οδηγία αυτή έχει ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής και εφαρμόζεται τόσο στις δραστηριότητες του δημόσιου τομέα όσο και του ιδιωτικού.

Προσδιορίζει τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες των εργοδοτών και τις υποχρεώσεις των εργαζομένων. Οι εργοδότες οφείλουν να σέβονται μια σειρά κανόνων σχετικά με την πρόβλεψη. Πρέπει επίσης να παρέχουν στους εργαζόμενους ευρεία πληροφόρηση και να διαβουλεύονται μαζί τους.

Εξάλλου η οδηγία 89/391 υιοθετεί μία διαδικασία, η οποία επιτρέπει την προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στις εξελίξεις που προέρχονται από την τεχνολογική πρόοδο σε διεθνές επίπεδο. Δημιουργήθηκε επίσης μία επιτροπή, η οποία εγκρίνει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε περίπτωση μη έγκρισης οι προτάσεις αυτές παρουσιάζονται στο Συμβούλιο, το οποίο εντός τριών μηνών μπορεί να αποφασίσει.

Εάν δεν το κάνει, η Επιτροπή έχει τελικά την δυνατότητα να εγκρίνει τα μέτρα.

Η οδηγία 89/654 CEE οριοθετεί τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υγιεινή και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας, διασφαλίζοντας την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Η οδηγία 89/655 CEE αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους. Έτσι ο εργοδότης πρέπει να βασίζεται στην επιλογή του εξοπλισμού εργασίας στις ειδικές συνθήκες εργασίας και στους κινδύνους που υφίστανται οι εργαζόμενοι ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι αυτοί.

Θεωρείται επίσης απαραίτητη η παροχή κατάλληλης αγωγής και κατάρτισης από τον εργοδότη προς τους εργαζόμενους.

Η χρησιμοποίηση, συντήρηση ή επισκευή του εξοπλισμού εργασίας που συνεπάγεται ειδικό κίνδυνο μπορεί να διεξάγεται μόνο από εργαζόμενους ειδικά καθορισμένους για το καθήκον αυτό.

Η οδηγία 89/656 CEE αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμού ατομικής προστασίας κατά την εργασία, που πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις των σχετικών κοινοτικών διατάξεων για τον σχεδιασμό και την κατασκευή.

Η τέταρτη **οδηγία 90/269 CEE** αφορά τις ελάχιστες απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους, ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων. Τέλος η πέμπτη **οδηγία 90/270 CEE** αναφέρεται στις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης.

Ο εργοδότης πρέπει να προβαίνει σε ανάλυση των θέσεων εργασίας με σκοπό την αξιολόγηση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και η καθημερινή εργασία τους σε οθόνη να διακόπτεται περιοδικά.

Από το 1990, η Επιτροπή είχε παρουσιάσει μια πρόταση οδηγίας σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας σε σχέση με την διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Αυτή η πρόταση περιελάμβανε πληθώρα διατάξεων, για την εφαρμογή των οποίων πολλά κράτη μέλη έπρεπε να προβούν σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Πρέπει να αναφερθεί ότι οι διαπραγματεύσεις για αυτήν την οδηγία υπήρξαν πολύ σκληρές. Τελικά, μετά από τρία χρόνια το Συμβούλιο υιοθέτησε την **οδηγία 93/104 CEE** σχετικά με ορισμένα στοιχεία της διευθέτησης του χρόνου εργασίας. Πολλές όμως περιοριστικές διατάξεις της αρχικής πρότασης απερρίφθησαν. Το κείμενο της οδηγίας ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την μέγιστη διάρκεια της εβδομαδιαίας εργασίας (48 ώρες), την ελάχιστη διάρκεια ημερήσιας ανάπαυσης (11 ώρες χωρίς διακοπή), την ελάχιστη διάρκεια της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών (4 εβδομάδες), τον συνήθη χρόνο νυκτερινής εργασίας ο οποίος δεν πρέπει να υπερβαίνει τις οκτώ ώρες μέσα σε περίοδο 24 ωρών. Οι εργαζόμενοι κατά τη νύκτα δικαιούνται παρακολούθηση της υγείας τους δωρεάν.

Με γενικότερο τρόπο η οδηγία αυτή καθορίζει ότι η εργασία πρέπει να προσαρμόζεται στο άτομο ώστε να περιοριστούν τα βλαβερά αποτελέσματα της μονότονης εργασίας.

Είναι γνωστή η τότε αντίδραση της Μεγάλης Βρετανίας για αυτήν την οδηγία, η οποία δεν δέχθηκε την νομική βάση του άρθρου 118Α CE, πάνω στο οποίο στηρίχθηκε η έκδοση της. Το 1991 η Επιτροπή υιοθέτησε μια πρόταση κανονισμού που στόχο είχε την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού για την υγιεινή και την ασφάλεια κατά την εργασία. Έτσι με τον **κανονισμό 2062/94 CE** ιδρύθηκε αυτός ο οργανισμός έργου του οποίου θα είναι η συλλογή και η ανάλυση των πληροφοριών. Θα ευνοεί την ανταλλαγή - διάδοση των ερευνητικών πορισμάτων θα αναπτύσσει και θα υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και θα παρέχει υποστήριξη στην Επιτροπή στους τομείς της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία. Ως έδρα ορίστηκε η πόλις Bilbao της Ισπανίας.

Τα νομοθετήματα ειδικής φύσεως

Το 1992, η Επιτροπή υιοθέτησε μία πρόταση οδηγίας σχετικά με την προστασία των νέων κατά την εργασία. Με την πρόταση αυτή προβλέπεται η απαγόρευση της εργασίας των παιδιών κάτω των 15 ετών. Εντούτοις σε ορισμένες περιπτώσεις επιτρέπεται μείωση αυτού του ορίου σε 14 ή 13 έτη για ελαφρές εργασίες και 14 έτη για επαγγελματική κατάρτιση.

Το Συμβούλιο Υπουργών υιοθέτησε την **οδηγία 94/33 CE**, η οποία εκτός των άλλων καθορίζει ειδικούς κανόνες για την υγεία και την ασφάλεια των νέων.

Η οδηγία 92/85 CEE αφορά την προστασία των εγκύων. Προβλέπει ένα ελάχιστο ύψος παροχών μητρότητας, την διευθέτηση του χρόνου εργασίας, την απαγόρευση έκθεσης τους σε επικίνδυνες για την υγεία τους ουσίες, άδεια μητρότητας το λιγότερο 14 συνεχείς εβδομάδες, την απαγόρευση απόλυσης τους εξαιτίας της εγκυμοσύνης. Τα κράτη-μέλη διατηρούν την δυνατότητα να υιοθετήσουν περισσότερο προστατευτικές διατάξεις από εκείνες που προβλέπει η οδηγία.

Η οδηγία 92/29 CEE αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την προώθηση βελτιωμένης ιατρικής περιθαλψης στα πλοία. Πάντα μέσα στο ίδιο πλαίσιο, η **οδηγία 93/103 CE** αναφέρεται στα αλιευτικά πλοία και στοχεύει στην βελτίωση της ασφάλειας σ' εκείνα τα αλιευτικά που είναι πάνω από 12 μέτρα. Το 1992 η Επιτροπή υιοθέτησε πρόταση οδηγίας που αφορά τους χώρους εργασίας επί των μέσων μεταφοράς και αποβλέπει στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους τομείς των οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών θαλάσσιων και υδάτινων μεταφορών.

Η οδηγία 92/58 CEE η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο στις 24 Ιουνίου 1992 αφορά τις ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή / και υγείας στην ερ-

γασία. Έχει ως στόχο να καταπολεμήσει τους κινδύνους που απορρέουν λόγω των γλωσσικών και των πολιτιστικών διαφορών που προέρχονται από την ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων.

Έτσι καθίσταται υποχρεωτική η χρησιμοποίηση ομοιόμορφης σήμανσης και εισάγονται νέες πινακίδες για την ασφάλεια των εργαζομένων.

Η οδηγία 92/57 CEE του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1992 αφορά την εφαρμογή ελαχίστων απαιτήσεων ασφάλειας και υγείας στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια. Στόχος της οδηγίας είναι η πρόληψη των κινδύνων με την καθιέρωση μιας αλυσίδας ευθύνης που συνδέει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, η σταδιακή βελτίωση της υγιεινής και της ασφάλειας των εργαζομένων στα εργοτάξια και η διασφάλιση της εναρμόνισης των ελάχιστων προδιαγραφών.

Στον κλάδο των εξορυκτικών βιομηχανιών υπήρχε η **οδηγία 86/188 CEE**, η οποία αφορούσε την ασφάλεια των εργαζομένων εναντίον του κινδύνου έκθεσης τους στο θόρυβο στις υπόγειες εργασίες. Εν συνεχεία, η **οδηγία 92/91 CEE** καθόρισε τις ελάχιστες προδιαγραφές με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας των εργαζομένων σε τέτοιου είδους βιομηχανίες.

Τέλος η **οδηγία 92/104 CEE** αναφέρεται στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες. Η **οδηγία 90/394 CEE** αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία. Θεσπίζονται ελάχιστες προδιαγραφές σχετικά με αυτούς τους παράγοντες, όπως και οριακές τιμές έκθεσης.

Η οδηγία 90/679 CEE του Συμβουλίου αφορά την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες, και τους κατατάσσει σε τέσσερις ομάδες κινδύνου ανάλογα με τη σημασία κινδύνου μόλυνσης που παρουσιάζουν. Για την ασφάλεια των εργαζομένων κατά των κινδύνων που προέρχονται από έκθεση τους σε χημικούς παράγοντες, η Επιτροπή υιοθέτησε την **οδηγία 91/322 CEE**, στην οποία περιλαμβάνεται ένας κατάλογος 27 χημικών παραγόντων με τις οριακές τιμές έκθεσης. Τέλος για την προστασία των εργαζομένων κατά των κινδύνων που προέρχονται από την έκθεση τους σε φυσικούς παράγοντες, η Επιτροπή κατέθεσε μια πρόταση οδηγίας το τέλος του 1992. Η οδηγία αυτή αφορά τέσσερις φυσικούς παράγοντες: τον θόρυβο, τις μηχανικές δονήσεις, τις ακτινοβολίες ορατού φωτός και τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα. Το 1994 παρουσιάστηκε μια τροποποιημένη πρόταση, η οποία περιλαμβάνει ορισμένες τεχνικές και συντακτικές διορθώσεις, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Παρά όμως την σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας, τόσο ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων, όσο και η περίπτωση των επαγγελματικών ασθενειών βρίσκονται σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα. Η Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατέγραψε σε πρόσφατη ερευνά της 5 εκα-

Εργατικά ατυχήματα και θάνατοι στην Ευρώπη ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	Ατυχήματα	Συχνότητα	Θάνατοι	Συχνότητα
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	1515556	5071	1330	4,6
Κατασκευές	858129	9014	1457	14,7
Εμπόριο - Επισκευές	487656	2552	519	2,8
Ξενοδοχεία - Εστιατόρια	179489	4121	82	1,9
Υπηρεσίες στις Επιχειρήσεις	225828	1638	298	2,2
Γεωργία	348309	6496	770	14,0
Μεταφορές - Επικοινωνίες	421133	6139	917	13,7
Σύνολο 8 κλάδων	4036100	4539	5373	6,1
Όλοι οι κλάδοι	4918066		6423	

Πηγή: Jean Claude Bastide: " PRES DE 5 MILLIONS D'ACCIDENTS DU TRAVAIL" TRAVAIL ET SECURITE: REVUE DE L' INRS, NO 574- 575.

τομύρια εργατικά ατυχήματα με αποχή από την εργασία, η οποία υπερβαίνει τις τρεις ημέρες και σχεδόν 6.500 θανάτους. Τα αποτελέσματα της Έρευνας αφορούν οκτώ κλάδους οικονομικής δραστηριότητας και καλύπτουν 131,9 εκατομμύρια εργαζομένους, ήτοι το 90% των απασχολούμενων στα 15 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια συνοπτική εικόνα δίδεται στον επόμενο πίνακα.

Όπως φαίνεται από την σύντομη αυτή ανασκόπηση, η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων, στηρίχθηκε σε μια σειρά νομοθετημάτων γενικής και ειδικής φύσεως.

Όμως 10 σχεδόν χρόνια μετά την υιοθέτηση της οδηγίας πλαίσιο 89/391, ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων όσο και η περίπτωση των επαγγελματικών ασθενειών βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα γεγονός που συνεπάγεται ένα τεράστιο κόστος από την άποψη της ανθρώπινης δυστυχίας αλλά και από οικονομική άποψη.

Εκτιμήσεις της Επιτροπής υπολογίζουν το άμεσο μόνον κόστος ότι ανέρχεται στα 30 δισ. ECU, που αποτελεί εμπόδιο στην αύξηση της παραγωγής και της απασχόλησης.

Φαίνεται λοιπόν ότι η εφαρμογή μιας "βέλτιστης πρακτικής όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας" είναι όχι μόνο θεμιτή από ηθική άποψη αλλά και συγχρόνως λογική από οικονομική και συνίσταται στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων, άρα και του κόστους τους, επιλογή που θα συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής, ανταγωνιστικής και βασισμένης στην ποιότητα οικονομίας.

Η βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας στο χώρο εργασίας μπορεί λοιπόν να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα, δεδομένου ότι υπάρχει σαφής συσχετισμός μεταξύ επιτυχημένων εταιρειών και ορθών πρακτικών ασφάλειας και υγείας.

Σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση το υπάρχον νομικό - θεσμικό πλαίσιο για την υγιεινή και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον αυστηρών που ισχύουν παγκοσμίως.

Παρά ταύτα, όπως ήδη έχει αναφερθεί τα εργατικά ατυχήματα βρίσκονται σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα. Επίσης πάνω από το 30% των απασχολούμενων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρούν ότι η προσωπική τους υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της εργασίας τους βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο. Η επιτυχία του στόχου που προσδιορίστηκε ως "βέλτιστη πρακτική για την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας" δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας περαιτέρω ενίσχυσης της ήδη αυστηρής νομοθεσίας, αλλά με την θεσμοθέτηση κινήτρων, ώστε οι επιχειρηματίες να βελτιώσουν την υγιεινή και την ασφάλεια μέσα στην επιχείρηση.

Πολλές φορές έχει αποδειχθεί ότι οι περιττές νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν αντίθετα αποτελέσματα από τα επιδιωκόμενα. Όπως φαίνεται αυτό ισχύει και για τα ζητήματα που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους.

Η παρουσία ενός θεσμικού πλαισίου προσδιορισμού των ελάχιστων προδιαγραφών αποτελεί την αναγκαία προϋπόθεση για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος, όχι όμως και την ικανή. Και αυτό συμβαίνει διότι οι επιχειρήσεις είναι εκείνες οι οποίες υλοποιούν την πολιτική για την υγιεινή και την ασφάλεια. Τα κίνητρα λοιπόν πρέπει να απευθύνονται προς αυτές ώστε να θεωρείται η υγιεινή και η ασφάλεια επένδυση, επηρεάζοντας θετικά τις αποφάσεις των επιχειρηματιών σ' αυτόν τον τομέα. Έτσι η εφαρμογή οικονομικών κινήτρων μπορεί να επιτύχει συγχρόνως την βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των επιχειρήσεων που θα τις καταστήσει περισσότερο ανταγωνιστικές, διασφαλίζοντας θέσεις απασχόλησης. Φαίνεται ότι στο προσεχές μέλλον η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να επιλέξει πρωτίστως μέτρα μη νομοθετικής φύσης, η εφαρμογή των οποίων θα προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις στην προώθηση της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας.

Υπό την άποψη αυτή τα οικονομικά κίνητρα που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη μπορούν και πρέπει να τύχουν μιας βαθύτερης διερεύνησης ως προς την αποτελεσματικότητά τους, εφαρμόζοντας την πρακτική της συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking).

Συνολικές εκτιμήσεις

Η υγεία και η ασφάλεια στους χώρους εργασίας έχει ως νομική βάση τα άρθρα 75, 100Α, 118, 118Α και 235 της Συνθήκης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα άρθρα 30 -39 της Συνθήκης της EURATOM και τα άρθρα 3 και 46 της Συνθήκης για την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος. Μέσω των άρθρων 118 και 118Α η Κοινότητα δεσμεύεται να βελτιώνει σταθερά το εργασιακό περιβάλλον με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων. Ειδικότερα με την εισαγωγή του άρθρου 118Α στην ενιαία πράξη το 1986 δίδεται μια νέα ώθηση στην κοινοτική πολιτική για το εργασιακό περιβάλλον, διότι εκτός της υιοθέτησης της ειδικής πλειοψηφίας για τις αποφάσεις του συμβουλίου, επιχειρείται η ενδυνάμωση των προσπαθειών για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας. Οι απαιτούμενες ελάχιστες προδιαγραφές, οι οποίες πρέπει να ισχύσουν σε όλα τα κράτη μέλη αναμένεται ότι θα καταπολεμήσουν την εμφάνιση του κοινωνικού dumping εντός της ενιαίας εσωτερικής αγοράς. Με άλλους όρους, οι ελάχιστες προδιαγραφές θα εμποδίσουν εκείνες τις επιχειρήσεις, οι οποίες με μοναδικό σκοπό την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σκοπεύουν να μετακινηθούν σε περιφέρειες όπου το επίπεδο προστασίας είναι χαμηλότερο.

Η ερμηνεία του όρου "εργασιακό περιβάλλον" (άρθρο 118Α), κατά τρόπο ευρύτερο ή στενότερο, έγινε αιτία διχογνωμιών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Επιτροπής, του Συμβουλίου όπως και μέσα σε κάθε κράτος μέλος.

Το 1994 το Ηνωμένο Βασίλειο προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (υπόθεση (C - 84/94) στοχεύοντας την αναβολή της εφαρμογής της οδηγίας 93/104/CE σχετικά με την διευθέτηση του χρόνου εργασίας.

Σύμφωνα με την βρετανική κυβέρνηση οι όροι: "εργασιακό περιβάλλον", "υγεία και ασφάλεια" θα έπρεπε να ερμηνευθούν αυστηρά και συνεπώς δεν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να υιοθετηθεί μια οδηγία για τον χρόνο εργασίας.

Στις 12 Νοεμβρίου 1996 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση του θεωρώντας ότι όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 118, όταν ένα μέτρο ή δράση έχει ως στόχο την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, το άρθρο 118Α πρέπει να ερμηνευθεί όπως και η υγεία, η οποία ορίζεται ως μία κατάσταση γενικότερης ευεξίας τόσο σωματικής και πνευματικής όσο και κοινωνικής. Η υγεία λοιπόν δεν ορίζεται μέσω της απουσίας ασθένειας ή αναπηρίας και ως εκ τούτου το άρθρο 118Α δεν επιδέχεται στενής ερμηνείας.

Συνεπώς η οδηγία σχετικά με την διευθέτηση του χρόνου εργασίας υιοθετήθηκε στη βάση του άρθρου 118Α.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πάντα υποστήριξε ότι η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων πρέπει να είναι η βέλτιστη δυνατή. Σε πολλά από τα ψηφίσματα που εξέδωσε διευκρινίζει ότι το άρθρο 118Α δεν περιορίζεται στον στενό ορισμό της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, αλλά περιλαμβάνει και άλλα ζητήματα που επηρεάζουν έμμεσα ή άμεσα την σωματική και πνευματική ευεξία των εργαζομένων.

Έτσι οι οδηγίες οι οποίες υιοθετήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 118Α μεταξύ 1989 -1994 δείχνουν ότι η επιρροή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διαδικασία επεξεργασίας τους ήταν σημαντική, συμβάλλοντας στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των εργαζομένων.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι η Επιτροπή στην πρόταση της σχετικά με το τέταρτο κοινοτικό πρόγραμμα για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία, έλαβε υπόψη της τις προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ειδικότερα εκείνες που αφορούν το SAFE, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τέλος την βελτίωση της πληροφόρησης και της κατάρτισης των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Φαίνεται λοιπόν καθαρά ότι ο λόγος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που αποτελεί κατ'ουσία τον λόγο των ευρωπαίων πολιτών, γίνεται σεβαστός, συμβάλλοντας επικοδομητικά στην προώθηση των ζητημάτων που έχουν να κάνουν με την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων όπως και με το εργασιακό περιβάλλον, ζητήματα που περιλαμβάνονται στην γενικότερη κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ο πίνακας του παραρτήματος παρέχει στον αναγνώστη μία σύντομη πληροφόρηση σχετικά με τον ταυτόχρονο εντοπισμό της εθνικότητας και της πολιτικής ομάδας των ευρωβουλευτών, οι οποίοι εκπύνησαν Εκθέσεις για την Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων.

ΧΩΡΕΣ ΚΡΑΤΗ – ΜΕΛΗ												
Ευρωβουλευτές	Βέλγιο	Γερμανία	Δανία	Ισπανία	Γαλλία	Μ. Βρετανία	Ελλάδα	Γιρτία	Ιρλανδία	Λουξεμβούργο	Ολλανδία	Πορτογαλία
Elmar BROK		ΕΛΚ									ΕΛΚ	
Oomen RULTEN						ΕΣΚ						
Stephen HUGHES								ΕΣΚ				
Anna CATASTA												
Ursula SCHLEICHER		ΕΛΚ										
Heinke SALISCH		ΕΣΚ										
O'HAGAN						ΕΛΚ					ΕΛΚ	
Bartho PRONK												
Adrien ZELLER					ΕΛΚ							
Δημήτρης ΝΙΑΝΙΑΣ							ΣΕΔ					
Henry Bell CUBBIN						ΕΣΚ						
Antonio MARQUES												ΦΙΛ
Joanna RONN			ΕΣΚ									

ΕΣΚ: Ομάδα Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος

ΕΛΚ: Ομάδα Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος

ΦΙΛ: Φιλελεύθερη Δημοκρατική και Μεταρρυθμιστική Ομάδα

ΣΕΔ: Ομάδα Συνασπισμού των Ευρωπαίων Δημοκρατών

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

"Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: το κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης" 3η Έκδοση του γραφείου για την Ελλάδα Μάιος 1995.

Κοινωνική Ευρώπη: η Ευρώπη για την ασφάλεια και την υγεία στο χώρο εργασίας" Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Γενική Διεύθυνση 5 3/93.

Noel Emile: "Τα όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας" Υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Λουξεμβούργο 1994.

Πιέρρος Φ., Κορογιαννάκης: Ν., "Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: ιστορία - ρόλος -προοπτική" Εκδόσεις Γκόνη 1994.

Betten, L: " The future of european social policy, 2nd ed, Kluwer, Deventer, 1991.

Butera R, Di Martino. V., Kohler. E. "Technological development and the improvement of living and working conditions", OPEC, Luxembourg 1990.

Dehousse. R: " La politique sociale europeenne "Centre de recherche et d' information socio-politiques (CRISP) no 1470-1471 1995.

Terrenoire: "Le parlement europeen: cet inconnu". Le cherche midi editeur, 1994. Wise. M., Gibb. R. "Single market to social Europe." Longman, Harlow 1993.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
«ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»
ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΝΑΛΥΤΗ
ΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗΝ
ΧΡΩΜΟΤΥΠ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.
ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΥΛΑΙΑΣ-17 ΝΟΕΜΒΡΗ 73
ΤΗΛ.: (031) 951 620, FAX: 951 711

ΓΙΑ ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ
ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ 2000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

